DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 22 Penktadienis-Friday Birželis-June 1, 1973 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 15 centų

SAVAITĖS ĮVYKIAI
Gegužės 21-28

Šviesesni ir tamsesni ženklai

Šviesiausias savaitės įvykis Amerikai — dalinis pasisekimas pataisyti erdvės laboratoriją — Skylab.

Prezidentui Nixonui šviesesni įvykiai: Atstovų Rūmai neatmetė prezidento veto, kuriuo prezidentas vetavo Kongreso nutarimą, kad poros skyrių direktoriai bei jų pavaduotojai Baltuosiuose Rūmuose būtų tvirtinami senato; gegužės 23 senatas patvirtino Elliot L. Richardsoną vyr. valstybės gynėju; vyr. teismo gegužės 21 balsavimas, kuris įgalino Richmond, Va., sustabdyti mokinių prievartinį "businimą". Prie tamsesnių priklauso tebegyva akcija prieš prezidentą dėl Watergate; tebegyva infliacija; vyriausybės ir opinijos užsimerkimas prieš faktus pataikaujant Sovietam prieš Brežnevo atvykimą; nuo vidurinių rytų nusisukanti ir stiprėjanti įtampa dėl Persijos įlankos; nepalanki opinija Europoje dėl Amerikos "Naujosios Atlanto chartos" siūlymo; lotynų Amerikos šaltumas Rogers vizitam.

-o-

Amerikai šviesiausias įvykis — bent iš dalies pavykusios pastangos pataisyti "Skylab". Penktadienį pakilę trys astronautai tik iš dešimto karto pataikė priskristi prie Skylab ir pritaisyti "skėtį" nuo saulės spindulių ir t.t.

Tai milžiniškas Amerikos technologijos laimėjimas. Juo labiau jis pažymėtinas, kad tuo pačiu metu Sovietus ištiko eilė tos rūšies nepasisekimų. Geg. 5-6 Cosmos 554 nesidavė sugrąžinamas į žemę, ir teko jį susprogdinti; geg. 11 paleistas Cosmos 557 sudegė atmosferoje. O Skylab atitikmuo sovietinis Saliut 2 išėjo iš kontrolės, susprogo ir gabalais pabiro į atmosferą. Taip pat ir didžiausia raketa Proton, kuri, spėjama, turėjo skristi į mėnulį, nukrito į Pacifiką prie rytinio Sibiro.

Prezidentas, opozicija ir opinija

Prezidentas Nixonas geg. 22 kalboje pripažino, kad po Pentagono raštų paskelbimo jis pavedęs patarėjui Ehrlichmanui ištirti, kokiu būdu Pentagono ir Baltųjų Rūmų paslaptys, kurių paskelbimas gresia valstybės saugumui, patenka į spaudą; pripažino, kad tyrimą buvo apribojęs direktyva — nepakenkti CIA veiklai; pareiškė, kad tuose tyrinėjimuose buvo pavartota nelegalių priemonių prieš dr. Ellsbergo psichiatrą ir demokratų būstinę be jo pritarimo ir žinios. Kritika dabar labiausiai tašo prezidento argumentą, kad valstybės saugumo sumetimais jis nuslėpęs tiesą. Bet nebekalba apie prezidento atsistatydinimą ar atstatydinimą. Pamatė, jog masėje tokis reikalavimas neranda pritarimo. Pagal Gallupą prieš prezidento kalbą — keturi iš penkių amerikiečių yra susirūpinę labiau pragyvenimo brangimu negu Watergate istorija. Pagal Harris po prezidento kalbos — 54 proc. mano, jog prezidentas praradęs tiek pasitikėjimo, kad sunku bus jam būti paveikiu prezidentu; 37 proc. taip nemano. Tačiau 77 proc. yra prieš prezidento atsistatydinimą. Pagal Monitor prezidentui kyla daugiau simpatijos ir paramos tarp pačių respublikonų. Labiausiai pietuose, vidurio vakaruose ir vakaruose. Kyla protestai prieš Watergate dramatizavimą spaudoje ir televizijoje. Daugiausia entuziazmo prezidentui parodė buvę Vietnamo belaisviai priėmime Baltuosiuose Rūmuose. Šios nuotaikos kaitinamas prezidentas perėjo į ofenzyvą prieš laikymą herojais tų, kurie vagia valstybines paslaptis.

Vyr. teismas ir "businimas"

Vyr. teisme geg. 21 iškilo vienos vietovės privalomas mokinių vežiojimas, norint maišyti rases — Richmond, Va. Dar 1972 pradžioje federalinis teisėjas buvo įsakęs vežioti autobusais miesto vaikus į užmiesčius, į dviejų valsčių mokyklas, ir atvirkščiai. Apeliacinis teismas išaiškino, kad anas teisėjas peržengė savo kompetenciją, suplakdamas miestą ir užmiesčius. Kai byla atsidūrė vyr. teisme ir buvo sprendžiama svarstyti ar ne — balsai pasidalino lygiom — 4:4. Devintasis teismo narys save buvo diskvalifikavęs, nes jis yra buvęs Richmond ir Virginijos švietimo taryboje. Balsų pasidalinimas reiškė, kad apeliacinio teismo sprendimas pasilieka galioje.

Tai tik vienos vietovės sprendimas. Rudenį ateina į vyr. teismą Detroito ir kitų miestų panašios bylos.

-o-

Amerikos eksportas balandžio mėn. buvo didesnis 196 mil. nei importas. Kovo mėn. buvo dar deficito 53 mil. Pernai deficito buvo 6.3 bil. už metus; taigi mėnesiui po 529 mil.

Amerika Saugumo taryboje pareiškė ketvirtą veto drauge su Anglija. Veto prieš Rodezijai taikomų sankcijų išplėtimą Pietų Afrikai ir Portugalijai.

Pragyvenimo išlaidos balandžio mėn. pakilo 0.7 proc., palyginti su kovu. Jei taip kils, metinis pabrangimas bus 9 proc. vietoj vyriausybės numatytų 2.5.

Anglija su angliškais skandalais. Ministeris Jellicoe ir viceministeris Lambton, abudu lordai, pasitraukė iš vyriausybės dėl policijos išaiškintų ryšių su prostitutėm ir narkotikų prekyba.

Anglijos ir Prancūzijos ministeriai pirmininkai savo pasitarime Amerikos "naujos Atlanto chartos" idėją sutiko šaltai. Tai esą skambūs, bet tušti žodžiai. Teigiama, kad Amerikos bei Europos viršūnių konferencija palaidota neribotam laikui.

Įsilaužti į valdžios įstaigą ir sunaikinti dokumentus nėra baudžiamas nusikaltimas. Tokia išvada iš Camden, N. J., teismo sprendimo geg. 20—teismas išteisino 17, kurie 1971 įsilaužė į federalinės valdžios patalpas ir sunaikino mobilizacijos bylas.

Po Brežnevo ir Brandto sutarčių. Nors Brežnevas kalbėjo apie dvejopų sistemų sugyvenimą bendrai naudai nesikišant į viena kitos reikalus, bet Sovietų kompartijos c. k. leidžiamas septyniom kalbom laikraštis "New Times" jau ėmė kištis — nurodinėdamas vakarų Vokietijai, kad ji diskriminuojanti komunistus ir pagal konstituciją turinti duoti jiem laisvę veikti.

Prieš Brežnevo ir Nixono sutartis. Brežnevas Washingtone lankysis birželio 18-26. Čia vengiama nutylėti dalykus, kurie galėtų suerzinti Brežnevą. Pvz. Brežnevo ir Brandto pasirašytos sutartys ir dabartinis jų draugiškumas sugretinama spaudoje (Monitor geg. 23) su Rusijos imperatoriaus ir Vokietijos kaizerio draugiškumu, bet apeinamas tylom jaunesnis draugiškumas — Stalino ir Hitlerio. Monitor pastebėjo, kad apie sovietų erdvės stočių nepasisekimus J. V. vyriausybė prityli politiniais sumetimais . . .

New Yorkas skundžiasi, kad iš mokyklų kasmet išeina vis didesnis procentas nepaskaitančių.

Afrikos "Vienybės organizacijoje" vienybė dingsta. Organizacijos dešimtmečio minėjime Addis Abeboje Libijos atstovas apkaltino Etiopiją remiant "sionistus ir kolonistus". Etiopijos atstovas atsikirto, kad "Libija, savo 3 bil. pelno iš naftos tikisi galinti pasaulį aukštyn kojom apversti."

Didesnis dalykas — ginkluotas konfliktas tarp Etiopijos ir Somalijos. Somalija nori jėga gauti Etiopijos provinciją Ogaden, kur daugumas gyventojų somaliečiai. Etiopiją ginkluoja Amerika, Somaliją Sovietai.

Metrinę sistemą vartoja 92 proc. pasaulio gyventojų. Tik Amerika ir Anglija matuoja svarais ir inčiais, išskyrus aeronautiką ir farmaciją. Po 15 metų būsią ir Amerikoj gramai ir metrai.

Jungtinės Tautos skelbia, kad šiemet 5-10 mil. gyventojų Afrikoje į pietus nuo Saharos gresia badas dėl sausrų.

Sovietuose privatinių automobilių esą apie 1.8 mil.; 1975 m. tikima būsią iki 4 mil. Visame krašte tik 688 garažai, kur galima automobilius taisyti.

Anglijos parlamento narys gauna metam 4.5 tūkstančius svarų — apie 12,000 dol., Amerikos — 42,000 dol.

VARŽYBOS KRYPSTA Į PERSIJOS ĮLANKĄ

Amerikos ir Sovietų varžybos dėl vidurinių rytų aprimo. Vieni kitus prikalbino tuo tarpu nesikišti į Izraelio bei arabų ginčą. Varžybos pasisuko labiau į rytus — į Persijos įlanką.

Išprašyti iš Egipto, negavę sutarties su Sirija, Sovietai stiprinasi Irake, o Irakas ima rodyti agresijos ženklų prieš mažąjį Kuwait (800,000 gyventojų, bet daug naftos!), kuris yra pakeliui į Persijos įlanką. Kuwait, aliarmuotas dėl galimos Irako invazijos, derasi su Amerika dėl ginklų už 600 mil. dol. — tankų, prieštankinių pabūklų, lėktuvų. Persijos šachas paskelbė: jei Kuwait paprašys pagalbos prieš Sovietų remiamo Irako grėsmę, "mes tuojau jos duosime". Savo ruožtu Persija papildė savo apsiginklavimą užsakymais iš Amerikos už 2.5 bil. dol. O Amerikos technikų, kurie apmoko, kaip vartoti nupirktuosius ginklus, padidėjo iš 500 iki 1,108.

Sovietai numato ir kitą taką į Persijos įlanką. Dėl jo aliarmavo Pakistanas. Tai Pakistano šiaurinė vakarinė provincija, didelė, bet mažai gyvenama — Balučistanas. Laukiama, kad Sovietai mėgins padaryti su ja, kaip su Bangladešu — sudaryti naują valstybę tarp Pakistano, Afganistano ir Persijos. Tai duotų Sovietam priėjimą prie Persijos įlankos, kaip jie Bangladeše gavo išėjimą į Bengalijos įlanką.

Pakistano ir Persijos štabų viršininkai tarėsi dėl bendros veiklos Teherane geg. 25.

Amerika, duodama ginklų Persijai ir Kuwait bei Pakistanui, gavo ir jai rūpimos ekonominės naudos — jos naftos kompanijos pasirašė su Persija naują sutartį dėl naftos; 20 proc. naftos pasiliks Persija, kitus 80 perleis kompanijom. Sovietai veržiasi į Indijos vandenyną ne ekonominiais, bet politiniais, strateginiais sumetimais.

PLB IV-tasis seimas rugpiūčio 30 — rugsėjo 3 vyks Washingtone. Balandžio 14 Statler viešbutyje Washingtone įvyko rengėjų pasitarimas. Iš k. PLB IV-jo seimo komiteto nariai: A. Barzdukas, A. Bačkaitienė, J. Micutaitė, G. Vasaitienė, komiteto pirm. dr. J. Genys, PLB centro valdybos atstovai dr. A. Butkus, pirmininkavęs pasitarimui, dr. A. Nasvytis, dr. H. Brazaitis, komiteto spaudos atstovai D. Lukienė ir A. Vaičiulaitis. Nuotr. dr. Z. Vaitužio

Į PLB SEIMĄ WASHINGTONE KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI

Rugpiūčio 30 — rugsėjo 3 Washingtone bus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV seimas. Pasirinkdama JAV sostinę seimui, PLB valdyba kviečia visus, ne tik seimo delegatus, kuo gausiausiai dalyvauti pačiame seime ir su juo surištuose kultūriniuose parengimuose. Washingtone nėra daug lietuvių. Tad pirmiausia kviečiami Baltimorės, Pittsburgho, Philadelphijos, New Jersey, New Yorko ir kitų apylinkių lietuviai.

Seimas vyksta gražiame Statler Hilton viešbutyje. Viešbučio adresas — Statler Hilton Hotel, 16th ir K Streets, N. W. Washington, D.C., 20036. Kambarių kainos su nuolaida —18 dol. su viena lova ir 28 su dviem lovom.

Seimo metu bus koncertas. Programą atliks Čiurlionio ansamblis Marylando universiteto teatro salėje.

Corcoran galerijoje, kuri žinoma visoje Amerikoje, bus 12 lietuvių dailininkų paroda. Paroda bus atidaryta savaitę prieš seimą ir tęsis tris savaites. Galerija yra visai prie pat viešbučio, kur vyks seimas. Visiem bus patogu aplankyti.

Taip pat rengiamas ir iškilmingas banketas tame pačiame Statler —Hilton viešbutyje.

Pamaldos sekmadienį bus didžiojoje Amerikos Tautinėje šventovėje, kur yra Šiluvos Marijos koplyčia.

LIETUVIŠKOJ VEIKLOJ

— Bostone Darbo Dienos savaitgaly įvykstančiame L.K. Mokslo Akademijos suvažiavime teologijos sekcijoje paskaitas skaitys: prof. Antanas Rubšys, Šv. Rašto kand. ir teol. lic., tema — Mito klausimas Naujajame Testamente; sesuo Ona Mikalaitė — Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdis šių dienų Katalikų Bažnyčioje; prel. dr. Vytautas Balčiūnas — Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas teologijos šviesoje.

— Chicago Tribune gegužės 23 atspausdino dr. Kazio Bobelio, Altos pirmininko, laišką, kuriame jis protestavo prieš gegužės 8 d. straipsnį, kur buvo minima, kad Sovietų Sąjungoje nėra religinio persekiojimo.

— Romo Kalantos savaitė praėjo. Ta proga Radio Liberty stotis, turinti apie pustrečio šimto milijonų klausytojų, labai gražiai paminėjo Romo Kalantos savaitę, kaip Eltą informavo transliacijos ne tik klausęs, bet ją ir į juostelę įrašęs asmuo. Transliuota buvo rusų kalba. (E)

— Vokietijos LB tarybos suvažiavime į IV PLB seimą atstovais išrinkti: R. Baliulis, dr. J. Grinius, kun. Br. Liubinas, J. Lukošius ir J. K. Valiūnas. Į naują krašto valdybą išrinkti: kun. Br. Liubinas — pirmininkas, J. Barasas — vicepirmininkas ir sekretorius, A. Palavinskas — iždininkas. Kontrolės komisija: J. Pauliukevičius, Fr. Škėrys ir R. Tendzengolskis.

ATSISVEIKINIMAS SU DAINIUM

Poetui Mykolui Vaitkui mirus

STASYS SANTVARAS

Kauno Katedra paskendo ūkanotam tyly,
Ten, greta Maironio, Tavo poilsio vieta — —
Dabar turi atgult ne savo žemės moly —
Ir verkia siela skausmo rykščių nuplakta . . .

Kaip Izraelio tautą, mus iš tėviškės išvarė žmonės,
Kuriem Tiesa ir Gėris — tik juoda lenta . . .
Ar dvasios tundrose sulauksime Dangaus malonės?
Kol Tavo pelenai sugrįš namo, ar neišseks Venta? . .

Visam būties kely tikėjai Žmogų, Saulę, Gėrį —
Šviesos krisle dainavo vaiskūs spinduliai . . .
Ir Tavo pėdsakai mūs dvasioj, tartum auksas, žėri,
Ir nesudegins jų likimo uždegtieji sopuliai! . .

Tautoj poeto balsas niekad nenutyla,
Jis pragyvens nelaisvę, tremtį ir karus!
Girdžiu, jis iš pavasario žiedų giesmės atkyla,
Toksai vis jaunas, gyvas ir skaidrus . . .

Tu amžinybėn išeini, paėmęs piligrimo lazdą,
Mes liūdime, kad Tu, kaip žvakė, užgesai— —
O Saulės, Gėrio, Grožio krislas plazda —
Poetų orkestre tai bus nemirštančių varsų garsai! . .

KULTŪROS ŽIDINIUI DAR REIKIA 150 TŪKSTANČIŲ

Kultūros Židinio statybai smarkiai einant į pabaigą, mūsų finansiniai ištekliai labai greitai tirpsta. Apskaičiuota, kad statybos kontraktui įvykdyti mum dar trūksta 150 tūkstančių dolerių.

Kontraktas yra sudarytas, ir statytojai nelauks, kol mes savo fondą sutelksime. Už tai reikia bendros talkos, kad netrukdomai tęstume pradėtą statybą, kuri turėtų užsibaigti liepos gale.

Tarnybiniais reikalais išvykdamas ilgesniam laikui Europon, žadu sutelkti savo paskutinį finansinį įnašą—50 tūkstančių dolerių. Įnešus šią sumą į statybos fondą, trūkumas sumažėja iki 100 tūkstančių dolerių.

Svarbus pajamų šaltinis yra savaitinis bingo, tačiau per trumpą laiką jis tos sumos nesutelks. Nelieka nieko kito, kaip tik prašyti visų geraširdžių Kultūros Židinio statytojų dar kartą ir paskutinį kartą aukos. Jos reikia greit — reikia dabar. Neatsisakykite!

Labai dėkodamas už šio skubaus reikalo supratimą, linkiu geros sėkmės visiem, užbaigiant šį sunkų, bet taip reikalingą, mūsų visų įsipareigojimą.

T. Jurgis Gailiušis, OFM,
Pranciškonų provinciolas

— Balzeko lietuvių kultūros muziejuj, Chicagoj, rengiantis minėti birželio įvykius, jau paruošta miniatiūrinė rusų-bolševikų vykdomo lietuvių tautos genocido paroda, kuri tęsis iki birželio pabaigos. Šiame muziejuje vyksta ir Marijos aukštesniosios mokyklos moksleivių meno darbų įdomi paroda. Muziejus lankytojam atidarytas kasdien nuo 1 iki 4:30 val. Įėjimas nemokamas.

— Šaulių kultūrinė savaitė šiais metais įvyks birželio 17-24 prie Michigano ežero, Union Pier, Karaičių gintaro vasarvietėj, 15860 Lake Shore Rd. Rengėjai bus Chicagos Vytauto Didžiojo šaulių kuopos vyrai.

— Kanados Lietuvių Fondo taryba paskirstė 1972 m. fondo pelną — 5,000 dol. Iš šios sumos daugiau kaip 2,000 dol. skirta švietimo reikalam. Likusi dalis paskirstyta kultūrinėm organizacijom, spaudai, jaunimo ir kitiem šalpos reikalingiem vienetam.

— Cleveland, Ohio, šauliai rugsėjo 23 Šv. Jurgio parapijos salėj rengia Vlado Pūtvio 100 metų gimimo sukakties minėjimą.

— Algio Rukšėno knygos "Day of Shame" pristatymas Clevelando visuomenei rengiamas birželio 10. Rengia Clevelando neolituanai.

— Cleveland, Ohio, naujųjų lietuvių namų oficialus atidarymas įvyks birželio 23-24.

— J. Puodžiūno baleto studijos vakaras Chicagoj, Jaunimo centre, įvyks birželio 2.

— Chicagos lietuvių skautų-skaučių stovykla Rako stovyklavietėj, Custer, Mich., įvyks liepos 7-21.

KAS TARNAUS KULTO TARNAM, TAM ELGESYS BUS SUMAŽINTAS — GRASINO ISTORIJOS MOKYTOJA

"Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika" Nr. 4 registruoja įvykius atskirose vyskupijose. Iš Telšių vyskupijos praneša apie komjaunimo obstrukcijas pamaldose ir apie mokytojų bei valdžios pareigūnų terorizavimą mokinių, kurie dalyvauja pamaldose

Klaipėda. 1972 vasario mėn. Klaipėdos tikintieji pasiuntė TSKP generaliniam sekretoriui L. Brežnevui prašymą, kad tarybinė valdžia sugrąžintų iš tikinčiųjų paimtą bažnyčią. (Žr. LKB Kronika Nr. 2). Į tą prašymą reagavo tik saugumo organai. Klaipėdietės Kudirkienės bute ir jos dukros bute saugumo pareigūnai net kratą darė.

1972 liepos mėn. Klaipėdos tikintieji pakartotinai nusiuntė prašymą generaliniam sekretoriui. (Žr. LKB Kronika Nr. 3). Prašymą pasiuntusi Gražienė rugpiūčio 25 buvo iškviesta į miesto vykdomąjį komitetą. Iš Vilniaus atvykęs Religijų reikalų įgaliotinis Rugienis Gražienei parodė tikinčiųjų prašymą su 3023 parašais ir pasakė:

"Bažnyčios negausite, nes pastatas reikalingas tiek tikintiesiem, tiek netikintiesiem. Turite bažnyčią ir melskitės. Niekas jum netrukdo. Jum ne tiek bažnyčios reikia, kiek rūpi žinias perduoti į užsienį. Jei žmonės per Velykas netelpa bažnyčioje, ne mūsų kaltė."

Gražienė buvo klausinėjama, kas prašymą organizavo, kas rinko parašus. Valdžios pareigūnai ją barė, kam įsipainiojusi į "politiką," ir žadėjo perduoti saugumo organam.

-o-

Plungė. Per 1972 D. Šeštadienio pamaldas, į Plungės bažnyčią atėję, du jaunuoliai ateistai pradėjo triukšmauti. Kadangi jie nepaisė tikinčiųjų prašymo liautis triukšmavus, zakristijonas juos išprašė iš bažnyčios. Nakčia, apie 2 val., žmonėm giedant Kryžiaus kelio kalnus, tie jaunuoliai, nukabinę nuo sienos kryžių, jį išsinešę už šventoriaus, sudaužė. Klebonas velykiniame pamoksle pasakė, kad tas, kas išniekina valstybės vėliavą, įžeidžia visus šalies piliečius. Kryžius yra tikinčiųjų vėliava, ir šiandien jis buvo išniekintas. Visa bažnyčia verkė.

Nusikaltėliai milicijos buvo sulaikyti, bet apie jų nubaudimą niekas negirdėjo. Žmonės, skaudžiai pergyvendami kryžiaus išniekinimą, šneka: "Štai, kokie ateistinio jaunimo auklėjimo vaisiai."

-o-

Palanga. Vasarą Palangos bažnyčioje prieš pamaldas būdavo transliuojama religinė muzika, kurios pasiklausyti gausiai rinkdavosi įvairių tautybių poilsiautojai. 1972 rugpiūčio pradžioje visi nustebo, dėl ko religinės muzikos valandėlė staiga nutrūko. Pasirodo, Palangos kleboną išsikvietęs, miesto vykdomojo komiteto pirmininkas pavaduotojas pareikalavo, kad tų religinės muzikos valandėlių daugiau nebebūtų. Jos, matot, neįeinančios į bažnytines apeigas. Žmonės kalba, kad tarybiniai pareigūnai netrukus gal ims nurodinėti klebonam, kokias giesmes bažnyčioj giedoti ir kiek žvakių degti ant altoriaus.

-o-

Mažeikiai. 1970 Velykų Šeštadienio naktį, grįždami iš šokių, 12 komjaunuolių su savo vadovu Miknium užėjo į Mažeikių bažnyčią ir triukšmaudami tyčiojosi iš besimeldžiančių žmonių. Pasipiktinę žmonės juos iš bažnyčios išvarė. Netrukus keli komjaunuoliai sugrįžo, nusikabino nuo sienos kryžių, jį, išsinešė, sudaužė. Bažnytinis komitetas apie įvykį pranešė milicijai, prašydamas nusikaltėlius patraukti atsakomybėn. Nors jau nemaža vandens po to Ventoje nutekėjo, apie tą bylą nieko negirdėti. Kol kas tarybiniai įstatymai uoliai taikomi tik tiems kabinetą, pareiškė, kad jie būsią mokyklos ateistais. Pirmininke buvo išrinkta A. Butkutė, jos pavaduotoja — J.J. Tačiau abi mokinės prieš tai užprotestavo ir pareiškė— ateistų būrelyje nedalyvaus. Kitą dieną J.J. buvo pakviesta į direktoriaus kabinetą, kur jos laukė Kelmės rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Telyčėnas ir dar kažkoks ponas iš Vilniaus. Pastarasis pradėjo pasakoti, kad girdėjęs, jog J.J. vargonuojanti bažnyčioje, kad tai jai užkirs kelią į aukštąją mokyklą, kad jai ne vieta tarybinėje mokykloje. Mokinė su ašarom akyse klausė "tardytoją", ką blogo ji padarius? Tardytojas aiškino, kad J.J. tikriausiai į Dievą netikinti, tik šiaip sau einanti vargonuoti. "Aš tikiu Dievą ir mielai vargonuoju" — ryžtinga mergaitė tvirtino. "Bet tu, vaikeli, pagalvok apie savo ateitį . . . Žiūrėk, kad tau nereiktų su mokykla atsisveikinti" — mokė ir grasino valdžios atstovas. Savo keliu mokymo dalies vedėja ir istorijos mokytoja Saunorienė J.J. klasėje baugino: kas tarnaus kulto tarnam, elgesys bus sumažintas, kelias pasirinkt profesiją bus užkirstas, charakteristikos bus blogos. Baigiantis mokslo metam, J.J. pasikvietęs mokyklos direktorius A. Vilkas pasakė: "Aš nežinau, ką su tavim daryt. Tu fanatikė. Kokią gausi charakteristiką?" Ir tikrai J.J. charakteristikoje buvo pažymėta, kad ji išaugusi religingoje šeimoje, tėvai palaiką ryšį su kunigais, kad grodavusi bažnyčioje, kad visa tai darius su fanatišku užsispyrimu. Baigusi vidurinę mokyklą, J.J. bandė įstoti į Kauno medicinos institutą, bet per priėmimo komisiją vienas dėstytojas, paskaitęs jos charakteristiką, nustebęs paklausė: "Fanatikė? Veltui, mergaite, čia atvažiavai." Vėliau J.J. įstojo į kitą mokyklą.

-o-

Šilalė. 1963 vasarą V klasės mokinė Nijolė Siekytė gyveno Rubinovo kaime ir su mama ateidavo į bažnyčią. Prasidėjus mokslo metam, mokytoja Statkevičienė barė Nijolę už bažnyčios lankymą. Esą šitaip ji išniekinusi mokinės uniformą. Mergaitei liepė klasės akivaizdoje pasiaiškinti, kodėl ėjo į bažnyčią. Nijolė ėmė verkti. Tada mokyt. Statkevičienė ir kai kurie kiti mokytojai liepė Nijolei eit namo ir daugiau nebeateiti. Mergaitė grįžo namo verkdama ir tėvam pasakė, kad daugiau į mokyklą nebeisianti. Vėliau kitų mokytojų prikalbėta Nijolė lankė mokyklą, bet ateistai mokytojai nesiliovė jos terorizuoti. Todėl mergaitė turėjo pereiti į vakarinę jaunimo mokyklą. (Bus daugiau)

VASARIO 16 DIENOS AUKOS BENDRUOMENEI DIDĖJA —

pranešė LB finansų tvarkytojas P. Mitalas

"Krašto valdyba, perėmus pareigas iš buvusios, savo veiklą pradėjo 1971 m. su 12,242.30 dol." — pradeda savo pranešimą P. Mitalas, LB finansų tvarkytojas.

1972 m. gruodžio 31 dienos apyskaitoje naujiem 1973 metam paliko 6,253.09 dol.

Visų 1972 metų pajamos, neskaitant minėto likučio iš 1971 m., buvo 18,843.46 dol.

"Svarbiausios Bendruomenei pajamos yra Vasario 16 d. aukos, solidarumo įnašai ir rugsėjo mėn. vajus. Turiu pasidžiaugti, kad nežiūrint visokių atsiliepimų ir nesutarimų, Vasario 16 d. aukos Bendruomenei didėja. Jei 1971 m. buvo apie 6,500 dol., 1972 m. apie 7,600 dol., tai 1973 m. balandžio 1 d. jau siekė apie 10,000 dol. Taigi visuomenė vertina Bendruomenės darbą ir ją remia".

"Anrras Bendruomenės pajamų šaltinis tai solidarumo įnašai. 1971 ir 1972 m. siekė apie 3,500 dol., 1973 m. iki šiol gauta apie 3,400. Atrodo, lyg gerėja, nes dar ne metų pabaiga. Solidarumo įnašai, palyginti, labai maža suma, kuri nepadengia ir administracijos išlaidų."

"Trečioji pajamų dalis — rugsėjo mėn. vajus. 1971 m. gauta apie 2,700 dol., 1972 m. apie 2100 dol."

Išlaidų didžiausia pozicija yra administracijos reikalai 3,207.53.

Pažymėtina, kad leidinys "Violations . . ." atsiėjo 1,161.15, bet už jį surinkta 944.07.

Iš pridėtos lentelės matyti, kaip uoliai atskirtos apylinkės atlieka savo pinigines pareigas. Vienos apylinkės sumoka tik solidarumo įnašus, antros — solidarumo ir rugsėjo vajaus; trečios solidarumo, vajaus ir dar Vasario 16 dienos proga padarė rinkliavas. Tarp šios trečios grupės randam šias apylinkes: Worcester, Providence, Cicero Grand Rapids, Lemont, Milwaukee, Beverly Shores Hartford, New Haven, Waterbury, Elizabeth, Newark, Paterson Great Neck, Baltimore, Philadelphia, Pietinė N. J., Washington, Los Angeles, Phoenix, Santa Monica, Buffalo, Omaha.

Petras Mitalas

Iš didžiojo New Yorko apylinkių šioje pozicijoje yra tik minėtasis Great Neck.

Iš 70 suminėtų vietovių septyniolikos grafos visai tuščios.

Sąmata 1973 metam — 16,700.

KNYGOS, TEATRAS, DRAMOS STUDIJA, ARCHYVAS —

ką per pustrečių metų tose srityse nuveikė Kultūros Fondas

JAV LB Kultūros fondo žinioje yra nemokyklinių knygų leidimas, Bibliografijos tarnyba, Jaunimo teatras, Dramos studija ir Pasaulio lietuvių archyvas. Apie juos pranešimą pateikė fondo pirmininkas **Anatolijus Kairys** LB tarybos sesijai balandžio 28-9 New Yorke.

Knygos

Kultūros fondas leidžia Prano Naujokaičio Lietuvių literatūros istoriją, kurios pirmas tomas išeis š. m. lapkričio pradžiai. Leidžia prof. J. Raukčio Lietuvos botanikos žodyną, kuriame Lietuvos augalų vardai duodami septyniom kalbom. Leidžia Lietuvių spaudos Metraštį už 1969 metus, redaguotą J. Švedo. Knygų rinkoje jis pasirodys per 2-3 mėnesius.

Lietuvių bibliografinė tarnyba, paruošusi minėtą Metraštį, savo veiklą sustabdo. Tolimesnį bibliografijos darbą perimsianti kita institucija.

Jaunimo tetras

Per trejus metus Jaunimo teatras suvaidino tris veikalus: K. Binkio Atžalyną, rež. J. Valentinas — suvaidino 5 kartus; pinskas, suvaidino 3 kartus; K. Ostrausko Metus, rež. M. Smilgaitė, suvaidino 2 kartus.

Dramos studija

Dramos studija veikia šešti metai. Jos tikslas — skatinti lietuvių išeivijos teatrui naujų aktorių. Pastangos pasiteisino. 1970-71 sezoną studiją lankė nuo pradžios iki galo 14 mokinių; 1971-72 sezoną — 18; 1972-73 — 16.

Studiją veda mok. Živilė Numgaudaitė, kas savaitė turėdama po 2 pamokas. Už pamoką atlyginimas 5 dol.

Šiais metais studija paruošė ir suvaidino A. Škėmos veikalą Trys apie traukinį. Buvo du spektakliai. Į abu atsilankė tiek žiūrovų, kad pajamos beveik padengė išlaidas (714:770).

Anatolijus Kairys

Pasaulio lietuvių archyvas

Pasaulio lietuvių archyvas gavo naujas patalpas. Medžiaga į jas jau perkraustyta. Vien tas perkraustymas truko 5 dienas. Nupirktos uždaromos spintos. Archyve šalia organizacijų veiklos dokumentų, nuotraukų, rankraščių, spaudinių, kuri kurie vaizduoja lietuvių gyvenimą, atsidūrė ir prof. K. Pakšto biblioteka bei archyvas, prel. M. nuomai, įrengimam archyvas gavo paramos iš Lietuvių Fondo 4,000. Anksčiau archyvo vedėjas buvo V. Liulevičius, dabar Č. Grincevičius. Jis tegali čia dirbti tik šeštadieniais. Tad eiliniam darbam gautai medžiagai priimti, suskirstyti pakviestas už nedidelį atlyginimą nuolatiniu

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Pranešikite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. ŠHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-03 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 369 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0687. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 439 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MEDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitėj.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GĖLIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- **Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas**
- **Kelionės į visus pasaulio kontinentus**
- **Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu**

Patarnaujama viename kelionių reikaluose:
LĖKTUVAI
VIENBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDUALIOS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published, weekly.

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Patriotizmas ir generacijos

Pasekant lietuviškąjį pulsą, kiek jis prasiveržia pro dienos triukšmą, dėmesys sustoja prie Lietuvių Fondo tarybos pirmininko dr. K. Ambrozaičio žodžių LB tarybos sesijoje. Jis apibūdino aukotojus lietuviškiem reikalam:

"Dvejų metų eigoje apklausiau 8 milijonierius ir, mano nustebimui, jie aukojo nuo "0" iki 100 dol. — ir tai ne kultūriniams, bet politiniams reikalams. Stebint virš 3,000 LF narių ir ieškant būdų pasiekti dar bent 10,000 lietuvių, darosi tokia išvada: labiausiai nejautrūs yra biznieriai; tik apie 60 proc. profesionalų aukoja minimaliai, o kiti neaukoja. Labiausiai jautrūs yra veteranai, pensininkai, mokytojai, buvę karininkai. Tragiška padėtis yra su čia mokslus baigusiais. Jie daugumas aukojimą palieka seniesiems, o kurię aukoja, tai santykiu 1:10 amerikiečių naudai."

Jei tie žodžiai padėtį išreiškia tiksliai, tai minimos jaunosios generacijos intelektualų nutautimas arba apmirimas tautos reikalam prasideda nuo kišeniaus užakimo ...

Laimė, kad ne apie visus tos kartos taip galima pasakyti. Būtų galima minėti čia mokslus baigusius mokytojus, kurie pozityviai ir sėkmingai reiškiasi šeštadieninėse mokyklose.

Kalba ir širdis

Dėmesys sustoja ir prie kitos lietuvių grupės ... Darbininke gegužės 4 buvo atpasakota informacija iš Albany vyskupijos laikraščio The Evangelist apie Šv. Kryžiaus parapiją.

To laikraščio iškarpą Darbininkui buvo atsiuntęs parapijos narys Edward W. Baranauskas. Dabar jis rašo redakcijai, kad korespondencijai duota Darbininko antraštė "Parapija, kuri jau nebelietuviška," neteisingai nušviečia parapiją. Ji esanti lietuviška, ir visi Schenectady ją vadina "lietuvių parapija".

"Tiesa, mes nebeturime daugiau mišių lietuvių kalba, bet daugumas mūsų yra pirmos ar antros generacijos lietuviai. Savo parapijoje mes turim tautybių mišinį. Net vengrai ateina į mūsų bažnyčią, nes jie savos bažnyčios neturi. Daugumas senųjų lietuvių jau mirę, o kurie tebelikę, yra arba invalidai arba per seni, kad galėtų ateiti į bažnyčią. Dėl tų aplinkybių neatrodo logiška turėti lietuviškas mišias. Bet ji tebėra lietuviška parapija ...

"Aš tebelaikau save lietuviu, nors aš rašau jum šį laišką angliškai. Matot, nors aš galiu kalbėti ir skaityti lietuviškai, negaliu lietuviškai gerai parašyti.

"Kad įrodyčiau, jog aš esu lietuvis patriotas, siunčiu jum kopiją laiško, kurį pasiunčiau Albany Times-Union redaktoriui ir kuris buvo paskelbtas vasario 13."

Autoriaus laiškas paryškina ne tik anos parapijos vaizdą. Tai vienas iš ženklų ir eilės kitų lietuviškų parapijų raidoje: išnyko ar nyksta generacija; išauga nauja, kurioje nyksta lietuviška kalba, bet išsilaiko dar lietuviška širdis. "Liežuvis" užlūžo — širdis ne.

Įdomus taip pat ženklas — pastangos atgaivinti ir "liežuvį". Tai rodė pvz. L. Vyčių nutarimas mokytis lietuviškai.

O dėl autoriaus lietuviško patriotizmo — aktyvaus patriotizmo — įrodymai nereikalingi. Ne sykį teko skaityti jo laiškus amerikiečių laikraščiam Lietuvos reikalu. Beliktų norėti, kad panašiu aktyvumu reikštųsi kiti, kurie jau tevartoja nelietuvių kalbą. Jie yra taip pat pozityvi dalis sudėtingoje įvairias generacijas jungiančioje lietuvių bendruomenėje.

LIETUVIŲ FONDAS:

DVYLIKTUOSIUS METUS SKELBIAME TESTAMENTŲ IR PALIKIMŲ METAIS —

siūlė Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas dr. K. Ambrozaitis fondo metiniame suvažiavime gegužės 12 Chicagoje Jaunimo centre

"Mane jaudina faktas, kad kasdien didelės ir sunkiai sutaupytos lietuvių sumos nueina valdžiai, svetimiesiems ir net okupantui. Dvyliktuosius LF gyvavimo metus skelbkime testamentų ir palikimų metais, kad greičiau galėtume pastatyti dar stipresnę kultūros tvirtovę, kur galėtume priglausti mūsų kultūrininkus ir lietuvių jaunimą nuo svetimų vėjų.

"Nedelsiant reikia įsigyti nuosavą būstinę ir steigti daugiau LF atstovybių kituose miestuose ... Kviečiu visus LF narius skleisti LF idėją, kad greitai galėtume pasidžiaugti, jog nesutelkėme 1 milijono, bet milijoną paaukojome lietuvių kultūriniams reikalams".

-o-

Savo pranešime Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas dr. **K. Ambrozaitis** pažymėjo, kad 1972 metų tarybos narių buvo 18: Ambrozaitis, Balukas, Brazdžionis, Kamantas, Kaunas, Kazickas, Kilius, Kisielius, Kučėnas, Kutkus, Naudžius, Rauckinas, Razma, Rėklaitis, Sabalis, Šimaitis, Vakselis ir Valaitis.

Taryba yra išrinkusi valdybos pirmininku dr. J. Valaitį, kuris sudarė valdybą iš 6 narių, o nuo šių metų pradžios valdyboje yra septyni. Keturi jų yra apmokami.

Prie tarybos veikia dar keturios komisijos.

Apie LF narius ir pajamas pirmininkas kalbėjo:

"Gruodžio 31 d. LF turėjo 3182 narius, o jų sudėtas kapitalas siekė 793,619.72 dol. 1972 metais narių įnašai siekė 73,174 dol.

Administracijai išleista 18,550.84 dol., arba 2.37 proc. Pelno turėta 58,785.46, kas sudarė 7.5 proc.

Šių metų balandžio 30 d. kapitalas siekė 817,478.47 dol., o narių skaičius buvo 3,235."

"**Žvilgsnis į ateitį:** per 11 metų LF nepavyko pasiekti vieno milijono narių sudėto kapitalo. Tačiau LF tikslas nebuvo ir nebus siekti milijono. Mūsų pagrindinis tikslas pastoviai remti lietuvių kultūrinius reikalus, ir nuo šito tikslo mes nepasitrauksime, nors ekonomiškai ir blogi laikai ateitų.

"Mano rūpestis yra — ar mes pajėgsime sutelkti naujo kapitalo, kuris būtų lygus kapitalo uždarbiui kas metai? Aš kviečiu suvažiavimą jau dabar numatyti, kad gal ir artimoj ateity reiks skirstymui atitraukti dalį pinigų iš tos nejudamos investuotos sąskaitos.

Pranešimą papildė ir konkrečiais skaičiais iliustravo LF valdybos vicepirmininkas, vajų bei reikalų vedėjas **Antanas Rėklaitis**. Jis pranešė:

1. Vajaus komitetų bei įgaliotinių, kurie telkia fondui pinigus JAV yra 64. Kituose kraštuose 4: Kolumbijoje 2, Australijoje ir Brazilijoje po 1.

2. Narių 3182: tarp jų 185 gydytojai, 71 kunigai, 80 inžinieriai-architektai, 50 profesoriai bei mokslo daktarai, 50 LB vienetai, 188 įvairios organizacijos bei institucijos, 623 atmintiniai įnašai (kuriais įrašyti mirusieji), 1935 paskiri kiti nariai. Atmintinių įnašų, kuriais įrašomi mirusieji, kasmet daugėja.

3. Apylinkių, kurių kvotos jau baigtos, yra 19. Kai kurios surinko daugiau, nei jom buvo skirta. Lemonto apylinkė sutelkė daugiau kaip dvigubai; Bostonas, Philadelphija, E. Chicago, Marquette Park, Phoenix, Milford sutelkė daugiau nei numatytos kvotos. Iš pridėtos lentelės matyti, kad tarp tokių prašokusių kvotas buvo ir Cicero-Berwyn, Ill., Rochester, Waterbury, Worcester, Gage Park, Waukegan, Ill., Bridgeport, Ill., Newark, N. J., Roseland, Ill., Town of Lake, Ill., Buffalo, Maspeth.

4. Lietuvių Fondas lietuvių švietimui ir kultūrai remti jau yra skyręs 230,000 dol.

5. LF išleido 1968 jubiliejinius trijų prezidentų medalius — viso 3000. Dabar jų likę tik 767. Paskiau, 1972, išleido Karaliaus Mindaugo 1000 medalių. Š. m. balandžio 16 jų likę dar 768.

6. Pranešimą A. Rėklaitis baigė įspėjimu taip pat, kad reikia įsigyti LF nuosavą namą. Dabar LF būstinė yra "Margučio" patalpose. Turi du nedidelius kambarius greta "Margučio" radijo transliacijos stoties kambarių. Atskiro įėjimo nėra. Vietos archyvui nėra.

Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas įvyko gegužės 13 Jaunimo centre Chicagoje. I-je eilėje iš k. sėdi: A. Rėklaitis, K. Grina, P. Kilius, inž. V. Naudžius, dr. A. Razma, J. Jazbutienė (svečias iš Miami, LF įgaliotinė), inž. V. Kamantas, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Valaitis, A. Juodvalkis, dr. G. Balukas, inž. V. Kutkus, dr. F. Kaunas ir J. Kavaliūnas. Nuotr. V. Noreikos

Okupuotoj Lietuvoj

PIENO TRŪKSTA — KODĖL?

Lietuvoje yra labai didelis pieno trūkumas, ir net dvi vadinamos ministerijos — Paruošų (tiksliau rekvizicijų. E.) ir Žemės ūkio — viešai ragina pristatyti daugiau pieno į suėmimo vietas. Raginimas pradedamas tokia antrašte: "Parduokime daugiau ir geros kokybės pieno". Toliau: "Labai svarbu, kad ir toliau didėtų prekinio pieno kiekis. Reikia pasiekti, kad kuo mažiau nenugriebto pieno būtų sunaudojama ūkiuose gamybos reikalams". (Taip rašo Vilniaus dienraštis Tiesa š. m. vasario 11). Tatai reiškia, kad ne tik kolchozų ir sovchozų, bet ir iš paskirų asmenų, iš vienos karvytės gautas pienas turi būti laikomas "prekiniu pienu" ir atiduotas rekvizicijai. Pagrindinė priežastis, kad pieno labai trūksta, kaip vasario 10 Tiesa rašo, yra didelis koncentruotų pašarų nepriteklius. Todėl ir patariama "suderinti gyvulių kiekį su turimų pašarų ištekliais". (Elta)

Tadas, Tėtė, Tėvynė

Vilniaus 19-sios vidurinės mokyklos mokytoja Laima Grigaitė I-e klasėje moko vaikus pažinti raidę T. Ji lentoje parašo: Tadas, Tėtė, Tėvynė. Vaikai skaito tuos žodžius ir užkliūva už žodžio Tėvynė — ne visi vaikai žino. Kai vienas vaikas pasakė — "Mūsų Tėvynė yra Vilnius", tai mergaitė jį pataisė — "Vilnius yra mūsų sostinė, o Tėvynė — tai Lietuva". Po to mokytoja vaikam aiškinusi, kad "mūsų Tėvynė — Tarybų Sąjunga". (Tarybinis Mokytojas, 1972, nr. 11). Taip plaunamos vaikų smegenys. (E)

"**Tarybinių rašytojų delegacija**", vadovaujama vilniškės rašytojų sąjungos pirmininko A. Bieliausko, vasario 16 — kovo 2 lankėsi Vakarų Vokietijoje. (E)

JUDAS IŠ KVERIOTO

PRANAS MUNDEIKIS

11

Uolienos, ant kurių Judas buvo prisėdęs eidamas į miestą, kaip pusšimtis sugulusių kupranugarių dengė kalniuko gauburį nuo Jokūbo šulinio. Kada jiedu priėjo tą vietą, Marija Magdalietė sudrebėjo. Bet kaip tik tą pačią akimirką Judas ją pasičiupo ir parsigriovė ant minkštų samanų tarp dviejų ką tik iš žemės išlindusių akmenų.

— Klausyk! .. — jis dabar rimtai supyko. — Jei ne, grąžinsi man mano dovanas! ..

Marijai Magdalietei pasisekė nuspirti Judą, kad tas net nusirito žemyn ant tako. Kol jis atsikėlė ir ėmė ją vytis, Magdalena jau buvo išbėgusi į kitą uolienų pusę, iš kur kaip ant delno buvo matyti visi kiti ir Jokūbo šulynys.

Kada Judas pamatė, kad jiedu vėl ant pliko lauko, jis ėmė eiti žingsniu ir gražiuoju šaukti Magdaleną, sakydamas, kad čia nieko nebuvo; juk jis tik pajuokauti tenorėjo; na, tegu ji pasilaiko dovanas, tik tegu nedaro jam gėdos prie visų kitų. Argi ji nežino, kad kiekvieną juoką dalą, jeigu jo nesupranti ... Tegu pasi ... — nebaigė Judas žodžio.

Sunku dabar būtų žinoti, ar Marija Magdalietė patikėjo Judu, ar tik jo pasigailėjo, bet "skandalo" ji nedarė: ji sustojo ir palaukė. Netgi drauge, nors ir atsargiai, šnekėdama sugrįžo prie visų kitų.

Kai įėjo į Judėją, pakeliui juos vis labiau ir labiau apstodavo žydai ir farizėjai su įvairiausiais klausimais ir su šimtais dejonių.

Jėzus gydė jų ligonis, išvarinėjo piktąsias dvasias, atsakinėjo į jų klausimus ir mokė.

Vieną dieną pas juos atėjo turtingas jaunikaitis ir ėmė klausti, kaip jam įeiti į dangaus karalystę; šiaip jau jis žmogus doras ir laikosi visų įsakymų.

— Gerai, kad taip darai, — pagyrė jį Jėzus.

— Ar daugiau ko reikėtų? — dar paklausė jaunikaitis.

— Jeigu viršaus nori, eik namo, parduok visa, ką turi, ir sugrįžęs sek mane ...

Jaunikaitis iš karto net nesugavo, ką Jėzus jam pasakė, bet, panarino galvą ir nuėjo.

Tada Jėzus atsisuko į savo mokytinius ir, gailiai šypsodamasis, pasakė: Ne taip jau lengva, kaip matote, turtingam bus įeiti į dangaus karalystę ... Nes, kur turtai, ten ir tavo širdis ...

Kaip tik kitą dieną po to, dar iš ryto, Jėzus vėl pabandė aiškinti savo mokytiniams, kad jie eina dabar į Jeruzalę ir kad ... ten žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams; kad ... jie pasmerks jį mirti ir atiduos pagonims; kad ... jis bus ten pagarbintas savo Tėvo ir trečią dieną prisikels iš numirusių.

Šitai girdėdama, Zebediejaus sūnų motina Salomė nebeištvėrė: ji pribėgo prie Jėzaus ir, net ant žemės parpuolusi, ėmė prašyti:

— Padaryk, Viešpatie, taip, kad anose tavo garbės dienose mano abu sūnūs sėdėtų vienas tavo dešinėje, o kitas tavo kairėje ...

Judas kumštelėjo Petrui ir nusijuokė:

— O tai kur tada mudu sėdėsime? ..

— Jūs nežinote, ko prašote! — giliai susiraukė Jėzus. — Pirmiausia: jiedu nemirs ta mirtimi, kuria aš mirsiu ... O kas sėdės mano kairėje ar mano dešinėje, ne mano valia, o to, kuris mane siuntė.

Dabar jau net Petras kumštelėjo Judui, ir abu kartu juokėsi:

— Gerai! Gavo senoji!

— O tai čia dabar ko gero visi įsinorės viršininkais pasidaryti, —dar savo pridėjo Petras.—Sykį mane paskyrė, tai paskyrė ... Jis gi žino, ką daro. Jis visokių išmonių nesiklauso! ...

— Taigi ir aš taip sakau! — net barzdą pasiglostydamas, Judas pataikavo Petrui, nors širdyje sau kalbėjo: "Nė velnio, Petreli! Kieno rankose pinigai, to ir valdžia ... Tas ir vyresnysis."

Jau temo, kada jie pasiekė pirmą Jeruzalės priemiestį Betesdą. Iš čia Jeruzalė jau buvo pasiekiama akimi. Dar žingsnis, dar šimtas, dar tūkstantis, dar penki tūkstančiai, ir jie jau bus Jeruzalėje. Vaikštinės jos gatvėmis ir šventėms pasišventins šventykloje.

Kelias čia buvo smėlėtas ir dulkėjo. Ypač dabar: prieš šventes. Mat, kiekvienas skubėjo į miestą arba iš miesto ir, kaip įmanydamas, dulkino.

Nors Judas ir neparodė, bet jam dėl ano įvykio su Magdalena buvo labai pikta. Jis niekaip negalėjo suprasti, kaip ji galėjo imti dovanas veltui. Na, betgi jis pasakė, kad ji gali pasilaikyti dovanas ... Ir kvailino save, kaip tie žodžiai galėjo jam išsprukti. Pyko ant savęs, o į Magdaleną nebegalėjo nė pažiūrėti. Visas likusias dienas, beveik kiekvieną žingsnį žengdamas, vis nusikeikdavo:

— Tai matai ... Begėdė! Tik būtų dar buvę ką saugoti ... Kad bent Veronika šitaip darytų! .. O dabar kas ne kas, Magdalena ... Nejaugi ir ta padėjusi tam mūsų "karaliukui" saugoja? .. Bet kad ir su tuo "karaliumi" ... Nei rasti, nei pamesti ... Argi bebuvo galima sugalvoti kvailesnį daiktą?! "Einu į Jeruzalę mirti" ... Tik juokas šitai girdėti, kad kas nors numiręs vėl prisikeltų ir būtų karaliumi! .. Net nebežinau, ar dar yra reikalo visa tai bandyti suprasti ... Jis blūdas! Jis mano, kad visi kiti tai tik ... kvaili ... Gal tegu geriau pats save už osies pasivedžioja!

-o-

Apie Jeruzalę buvo daug daržų ir sodų. O temsta čia irgi labai greit. Taigi jie, pasiekę arčiausią daržą, kuris vadinosi Getsemane, ir apsistojo.

Tai buvo ne tik daržas, bet ir sodas. Jis buvo ant saulės nudeginto kalnelio, ties pat miesto viduriu. Kadangi jame buvo ne tik alyvų medžių, bet ir didelių uolų, tai buvo galima apsisaugoti nuo visų vėjų, kas ypač buvo reikalinga pavasario ar žiemos naktimis. Žemė čia buvo jau saulės nukaitinta ir sausa. Ne tik samanos, bet ir žolė dar tebebuvo šilta nuo ką tik nusileidusios saulutės.

Jiems visiems patiko šita vietainė, ir jie apsistojo. Jie apsistojo čia ne tik šiai nakčiai, bet ir kitai ir dar.

ėjo be pabaigos ir vienas po kito. Ką tik įėjęs į miestą, Jėzus tuojau pat susiėmė su Rašto mokytojais ir farizėjais. Jis juos išvadino kurčiais ir aklais, nes jie nepažįstą nei Mozės, nei pranašų, nei jo Tėvo ... Ogi ir dar daugiau! Jis juos išvadino pilvūzais su aptukusiomis širdimis, nes jiems esą visai nerūpi suprasti bei pažinti tiesą.

Gi, priešingai vyresniesiems ir kunigams, varguoliams laba patiko šitokia tiesi ir kitokia kalba. Kur tik jis bepasirodydavo, jie būriais susirinkdavo ir skelbė jį esant Mesiją.

Rabinai taip išsigando, kad net pagrasino išmesti iš sinagogos kiekvieną, kuris klausysis arba patikės Jėzaus mokymais.

O kad tik to tebūtų buvę gana! Dar prieš šeštą valandą jis, susivijęs iš virvių gerą rimbą, išmušė ir išvaikė iš šventyklos visus prekiautojus ir visokius vertelgas.

Šitokio skandalo, kaip gyva, Jeruzalė nebuvo mačiusi. Ogi ir dar daugiau! Jis, nepasiklausęs leidimo, atsisėdo šventyklos kieme ir pradėjo mokyti žmones. Šventyklos kunigai čia pat norėjo apšaukti jį, kad jis yra velnio išpera, bet jis vėl įrodė jiems, kad jie, o ne jis, yra velnio išperos ir gimę iš paleistuvystės.

SAVOTIŠKĄ KRITIKĄ SVARSTANT

DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P.

3 (Tęsinys iš praėjusio nr.)

Prof. dr. John N. Moore, gamtininkas mokslininkas, profesoriaująs Michigano universitete, 1971 specialioje mokslininkų, sakytume, sesijoje, viešai pareiškė, kad evoliucijos teorija (ir teorijos) nesiderina su mokslinės tiesos faktais ("Evolution no fact").(9) Kokia evoliucija? Tokia, kuri iš medžiagos "išvysto" gyvybę, o iš jos jau grynai mechaniškai "išsivysto" įvairiausi augalai, guvuliai ir net žmogus. Kai kurie biologai ir net "filosofai" mano, kad žmogus išsivystė ne tiek iš beždžionės (kaip vėliau pailiustruosime), kiek iš **varlės.** (10) Jeigu taip, tai tas prof. dr. Moore paprašė 'evoliucijos' entuziastus atsakyti į tokį klausimą: kodėl varlė turi **daugiau** chromozomų, negu žmogus?(11) Bent jau chromozomų skaičiumi ir tam tikru jų pranašumu žmogus turėtų būti tobulesnis už varlę. Juo labiau, kad iš varlės "išsivystė" ne eilinis žmogus, bet **apolonas,** vertas laurų garbės vainiko, kaip čia pailiustruota ir evoliucijos istorijoje aprašyta.(12)

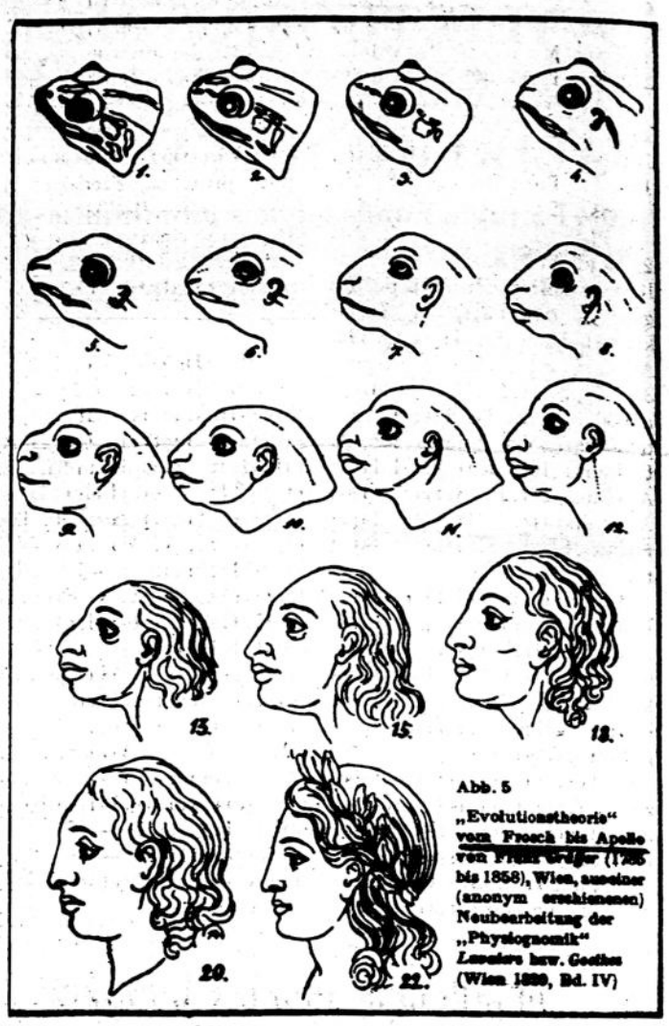

Abb. 5

„Evolutionstheorie" vom Frosch bis Apollo von Franz Greiner (1785 bis 1858), Wien, anonym erschienen) Neubearbeitung der „Physiognomik" Lavaters bzw. Goethes (Wien 1829, Bd. IV)

Evoliucionistai, pripažįstą vien tik "romantišką evoliucijos teoriją", per 22 tam tikro proceso ar tapsmo laikotarpius net laurų vainiko vertą apoloną gali lengvai "išvystyti" tik jau ne iš bezdžionės, bet iš varlės ("vom Frosch bis Apollo").

Kai kurie biologai ir nebiologai evoliucionistai nuolat kartoja, kad arklio išsivystymas yra pakankamai tvirtai įrodytas, aiškiausiai liudijąs evoliucijos istorinį vyksmą. Yra ir tokių evoliucionistų, kurie mano, kad tas išsivystymas jau yra tobulai įrodytas. Dr. A. Fleischmann ir eilė kitų gamtos mokslininkų (iki šių dienų) įrodė, kad arklio vadinamasis išsivystymas remiasi tik **viena koja** . . . Kitaip sakant, arklio kojos liudija, kad jo **kanopa** (vienas "pirštas") "išsivystė" iš labai mažo penkiapirščio arkliuko . . . Pasirodo, kad arklio kojos istorinį "išsivystymo' vyksmą sudaro, vieną šalia kito "meistriškai" (ypač tam tikruose muziejuose) surikiavus, štai kas: penkiapirštės žmogaus rankos skeletas, kiaulės kojos, kuprio kojos, šiuolaikinio arklio kojos skeletai ir atitinkami jų "patobulinimai" pagal specialią išrikiavimo atranką, padarytą neeilinių apgaulės ekspertų.(13)

Jeigu toji arklio kojos "išsivystymo" istorija būtų tikras dalykas, tai viso arklio "išsivystymas" toli gražu dar nebūtų tikras dalykas (dr. A. Fleishmann, Henry F. Osborn, prof. Pr. Dovydaitis ir kiti). Pats arklys yra kur kas daugiau ir sudėtingiau, negu vien tik jo kojos.

Ir pagaliau, jeigu toji arklio kojos "išsivystymo" istorija ar vadinamasis jos istorinis vyksmas iš tikrųjų reikštų ir paties arklio išsivystymą, tai tokia istorija reikštų vien tik tai, kad joje iš esmės (ir dar mechaniškai) niekas neišsivystė. Iš esmės arklys lieka arkliu, o ne beržu, varle, drambliu, beždžione ir t.t., nekalbant jau apie žmogų.

Žinoma, visiškai kas kita, jeigu įvairiausius tobulėjančius ar netobulėjančius neesminius pasikeitimus, įvairėjimus negyvos

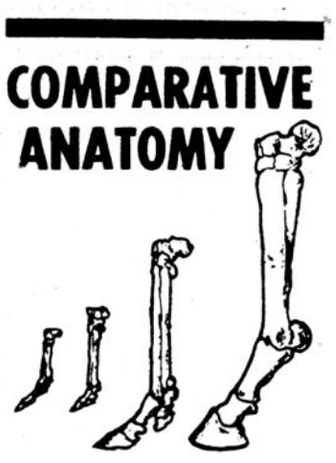

Suggested evolution of horse foot. Most charts in science texts place side views of forefoot of, from left to right, eohippus = Hyracotherium, Mesohippus, Merychippus and Equus. Drawn to scale. As articles show, implied analogies are not proof of a point.

Taip evoliucionistai išvysto vienos kanopos, t.y. vieno "piršto" arklio koją pagal

irgyvos gamtos bei žmogaus prigimties ribose laikome **evoliuciją**. . . savaime aišku, kad dėl tokios "evoliucijos" abejoti nėra jokio pagrindo. Šiuo pagrindu kaip tik labiausiai remiasi ir mūsų enciklopedija, aiškindama evoliuciją kaip istorinį vyksmą, pagrįsta "didelės daugumos biologų" manymais, o ne įrodymais.

Visa bėda, kad ir mūsų enciklopedija evoliucijos istorinį "vyksmą" remia ne tik ta arklio kojos suklastota istorija, bet ir vadinamuoju Haeckelio "biogenetiniu dėsniu", dėl kurio suklastojimo jis pats prisipažino esąs kaltas ir dėl to turėjo palikti universitetą. Dar blogiau, kad ir mūsų enciklopedijoje užtenka evoliucijos labui "grandžių", kurios iš tikrųjų yra arba tikro žmogaus liekanos, arba iš žmogaus ir beždžionių liekanų pagamintі deriniai, arba pagaliau vien tik tam tikros iškastinės, bet "sužmogintos" beždžionės liekanos. Tai aukščiausios evoliucijos "grandys", gana dažnai ir "hominidais" vadinamos (iš lot. **kalbos homo** — žmogus ir gr. **kalbos eidos** — pavidalas). Labai moderniai ir net paslaptingai skamba tos vadinamosios grandys — "hominidai", apie kuriuos monsinjoras irgi labai teisingai yra parašęs tame savo straipsnyje (Nr. 40), remdamasis pačiais žymiausiais "hominidų" ekspertais — prancūzų mokslininkais Marcellin Boule ir Henri Victor Vallois. Būdamas puikus evoliucijos istorijos žinovas, monsinjoras taikliai nurodė, kodėl jis tais, o ne kitais mokslininkais rėmėsi (Nr. 41 ir 42). Tuo tarpu L.D. kritikoje net ir tokių mokslininkų nerasime, nes jis pripažįsta tik savo rūšies "šaltinius" — mūsų (ir ne vien mūsų) enciklopedijos straipsnius, panaudotus labai paviršutiniškai.

Tai nereiškia, kad reikėtų paneigti enciklopedijų didžiai vertingą naudingumą savo visumoje. Kaip tik priešingai. Tačiau ne reikėtų enciklopedijų laikyti mokslui būdingais šaltiniais, nors enciklopedijos būtų ir katalikiškos kilmės. Juo labiau kritiškumo iš mūsų reikalauja tokie enciklopedijų straipsniai, kurių autoriai, aiškindami, sakysim, vadinamosios evoliucijos istorinį vyksmą, remiasi tam tikrais manymais ir net prasimanymais, o ne įrodymais, kaip ta L.D. supratimu "didelė dauguma biologų". Tokie nesąžiningi ir pačią didžiausią daugumą, kaip žinome, vien tik evoliucijos labui tarptautinėje **propagandoje,** o ne pačiame mokslo pasaulyje (Henry F. Osborn, William J. Tinkle).

3. L.D. savo metodo **vadinamuosius šaltinius papildo** dr. V. Lito paskaita, pavadinta "Evoliucijos teorija ir krikščioniškoji pasaulėžiūra", išspausdinta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos **Suvažiavimo Darbų,** 1964, penktame tome, iš kurio L.D. pasirenka šias jam gal labiausiai priimtinas mintis:

"Evoliucijos teorija yra kosminės apimties. Šita teorija siekia toliau kaip gyvybė. Nuolatinis elementų persiformavimas **principe** taip pat yra **evoliucija.** Vandenilio virtimas **heliumi** arba radioaktyvių elementų transformacija rodo evoliucijos dėsnių visuotinumą (p. 365) . . . Evoliucijos teorija **dabar** turi **bendrą** gamtininkų pripažinimą(382)" (cit. L.D., mano pbr.).

Visų pirma evoliucionistų tarptautinėje propagandoje toks "bendras gamtininkų pripažinimas" visada reiškia, kad evoliucijos teorija dabar turi visuotinį gamtininkų pripažinimą! Arba šis vadinamasis visuotinis gamtininkų pripažinimas dar ir kitaip nušviečiamas, būtent: evoliucijos teorija dabar turi visuotinį **kompetentingų** mokslininkų **pripažinimą,** nors tokie kompetentingi ir labiausiai žinomi mokslininkai sudaro **didžiausią** daugumą ir gamtininkų tarpe, kurie net **viešai** yra atmetę **visas** evoliucijos teorijas. Pagaliau užtektų **tik vieno** kompetentingo mokslininko, pasisakančio **prieš** tas teorijas, kad tariamas tų teorijų **visuotinumas** visiškai neturėtų prasmės. Juo labiau, kai vienas ir kompetentingas mokslininkas, kaip toks Erwin Schoedinger, ima ir atmeta evoliucijos teorijas.

Žodžiu, toks, kaip Erwin Schroedinger, austrų fizikas ir vienas iš kvantų teorijos įtakingų kūrėjų, bei visi kiti geriausiai žinomi ir sąžiningi mokslininkai jokiu būdu nežaidžia tokia dr. V. Lito sampratos **kosmine** evoliucija (Nr. 39).

Imant tą dr. V. Lito (su L.D.) kosminę evoliuciją kad ir plačia to žodžio prasme, — kiekvieną pakitimą, pertvarkymą ar persitvarkymą, juo labiau ne tik šiaip sau elementų, bet ir **organizmų** formaciją ir transformaciją jau tuo pačiu reikėtų visada vadinti **evoliucija,** išsivystymu. mokslininkų ir nemokslininkų **pripažintą faktą.** Kokį faktą? Tokį faktą, kuris visur ir visada aiškiausiai liudija, tiesiog akis "bado", kad **pasaulyje vyko ir tebevyksta nuolatinis keitimosi procesas, vystymasis, atseit — evoliucija,** kaip tai yra pabrėžęs ir Juozas Vaišnys, S.J., Laiškuose Lietuviams (1966 gruodžio mėn., p. 475-476). Kitaip sakant, **evoliucija principe — tai vienokios ar kitokios rūšies keitimosi procesas.** Sakysim, prakiuro vandens pilna statinė — "išsivystė" didelė bala. Sudegė namai — "išsivystė" pelenai, kurie ir toliau nuolat keičiasi, persiformuoja, transformuojasi, neturėdami jokio pavojaus pavirsti ar "išsivystyti" į (visišką) **nieką** . . . Arba vėl: tam tikras ekspertas padirgino atomo branduolį jo skilimui būtina **grandinine** reakcija — "išsivystė" atominės bombos sprogimas. Šio sprogimo metu jau grynai mechaniškai "išsivysto" (tam tikru keitimosi procesu) net labai kenksmingi ir galingi nepaprasto **biologinio** veikimo neutronų spinduliai ir gama spinduliai . . . Viso to (tegu ir ne savaime atsiradusio) sprogimo akivaizdoje bematant vėl "išsivysto" pasakose negirdėtas milžinas, savo forma labai panašus į **baravyką.** Pagaliau atominė bomba "išsivystė" į tam tikrą "baravyką" . . . (Bus daugiau)

---

9. **Prof. dr. John N. Moore:** jo tą viešą pareiškimą ("Evolution no fact") ryšium su žmogaus "išsivystymu" iš tam tikros varlės žiūr. išsp. The Wanderer —February 3, 1972, No. 5, ir kitokios — liberalios dvasios amerikiečių spaudoje, kurios čia neįmanoma pakartoti.

10. **Plg. Walter Zimmermann:** Evolution (Geschichte ihrer Probleme und Erkenntnisse), Freiburg-Muenchen, 1953, p. 365.

11. **Prof. dr. John N. Moore:** The Wanderer — loc. cit.

12. **Plg. Walter Zimmermann:** loc. cit., p. 364-366.

13. **Paul W. Kroll:** stud., illiustr. str. "Evolution Gets the Horse Laugh!", išsp. iliustr. akadem. žurn. The Plain Truth, Pasadena, California, Ambassador College, — November 1969, No. 11; šiame žurn. to paties autoriaus: "Was It Really a Horse of a Different Color?", — December 1969, No. 12; plg. George Barry O'Toole — The Case Against Evolution. New York, 1933,

Brocktono Balfo 72 skyriaus valdyba. I-je eilėje iš k. Bronius Burba, A. Prižgintaitė, Mykolas Gofensas — pirmininkas, Ona Eikinienė, Antanas Eikinas, stovi — Jurgis Laurinaitis, A. Mantautas, J. Šuopys, A. Jurkštas, Mykolas Klimas. Valdyba per dvejus metus į Balfo centrą pasiuntė daug drabužių ir per 5000 dol. pinigų.

BROCKTON, MASS.

MIRĖ FAUSTAS STUNDŽIA

1973 balandžio 16 d. 11:30 val. ryto Brockton, Mass., širdies smūgio ištiktas, mirė **Faustas Stundžia,** sulaukęs vos 48 metų. Faustas gimė ir gyveno Saldutiškyje, Utenos apskr. Lankė Utenos gimnaziją ir baigė ją Hanau, Vokietijoj. Į Ameriką atvyko 1949. Dirbo kurį laiką Brocktone, Mass., Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyne. Vėliau studijavo statybos inžineriją Bostone ir dirbo Charles Maguir kompanijoj Bostone kaip vyr. braižytojas.

Pašarvotas buvo Edward J. Waitt koplyčioj. Rožančių atkalbėjo kun. klebonas Shakalis, o Liet. Bendruomenės vardu atsisveikinimo žodį tarė pirm. Stasys Eiva. Gražiausių gėlių vainikai puošė Fausto karstą, ir pilna koplyčia mielų velionio prietelių bei pažįstamų atsilankė paskutiniam atsisveikinimui. Balandžio 18 gedulingas pamaldas atlaikė kun. kleb. Shakalis ir pasakė nuoširdų pamokslą, primindamas Fausto Gražu katalikišką gyvenimą ir statė kaipo pavyzdį šios parapijos lietuviam. Gedulingas mišias grojo komp. Julius Gaidelis, Šv. Kazimiero parapijos vargonininkas. Po mišių palaidotas Kalvarijos kapinėse Brockton, Mass.

Nuliūdime liko žmona Bronė Andriuškaitė-Stundžienė ir 3 jaunamečiai vaikai: Mindaugas, Kazimieras ir Kristina. Lietuvoje liko tėvas Kazimieras Stundžia, seserys: Elvyra, Vanda ir du broliai: Julius ir Alfonsas.

Faustas priklausė Šv. Kazimiero parapijos chorui. Dar balandžio 15 koncertavo Providence, R. I. ir nejautė, kad jo gyvenimo siūlas taip trumpas. Dainuodamas šalia stovinčiam prasitarė, kad jaučiąs skausmą širdyje, dainuojant patriotines dainas, ir Tėvynės ilgesys toks stiprus. Buvo Liet. Bendruomenės narys, Šv. Vardo Draugijos narys. Vokietijoj gyvendamas priklausė skautam.

Po laidotuvių visi palydėjusieji Faustą į amžino poilsio vietą buvo pakviesti į našlės namus pusryčių.

Amžiną atilsį Faustui.

Venta

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klijentūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tranzistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st — **New York, N.Y. 10022**

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 138 W. 14 Street	CH 2-2562
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 369 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 232 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5679 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 782 Springfield Avenue	ES 2-4666
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2296
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	366-6296
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-6569
Los Angeles, Calif. 90022 — 980 S. Atlantic Blvd.	AN 1-6964
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 696 Sanford Avenue	373-6762
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 8-6367
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2626
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4616
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	Tel.: GL 5-6696
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2780
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 906 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre ½ Block North of 12 Mile Road	751-6766/1
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 9-2966
Youngstown, Ohio 44503 — 208 W. Federal Street	RI 3-6446

CLEVELAND, OHIO

Bendruomenės rinkimai Clevelande

JAV Liet. Bendruomenė gegužės 19-20 rinko naują, jau septintąją, savo tarybą ir atstovus į PLB IV seimą. Buvo kviečiamas juose dalyvauti kiekvienas lietuvis. Tad rūpėjo jį apie rinkimus informuoti. Kiekvieni demokratiniai rinkimai yra taip pat tam tikros visuomeninės varžybos, tad jie neapsieina ir be agitacijos: natūralu pasiūlytuosius kandidatus rinkikam pristatyti, su jais supažindinti, taip pat įtaigoti balsuoti už tuos, kurie, siūlytųjų manymu, galės geriausiai savo uždavinius atlikti. Tad Bendruomenės rinkimų informaciją bei agitaciją reikia vertinti teigiamai. Bet su viena būtina sąlyga: kad ji būtų kultūringa, pozityvi ir negriautų bendruomeninio solidarumo.

Clevelande buvo jaučiama dvejopa agitacija.

Pirmasis agitacinis Clevelando pasisakymas buvo paskelbtas laikraščiuose ir pavadintas "Grąžinkime Lietuvių Bendruomenę visiems lietuviams!" Buvo kviečiama balsuoti už aštuonis kandidatus, bet dū tuoj pat po paskelbimo iš šių "grąžintojų" išsibraukė (Alf. Mikulskis ir Vyt. Yucius). Ne tik jiem, bet ir visiem buvo aišku, kad Bendruomenė nuo pat pradžios yra atvira kiekvienam lietuviui, kad visiem sudaromos sąlygos jos rinkimuose dalyvauti — rinkti ir būti renkamiem. Tad nėra reikalo veržtis pro atviras duris ir žadėti prasimanomą "grąžinimą".

Bet opozicinėse Naujienose "grąžintojų" vardu vis skelbiama, esą "maža" frontininkų grupė iš Bendruomenės išstūmusi "didžiąsias" socialistų, liaudininkų, krikščionių demokratų ir kitas grupes. Tokį išstūmimą, žinoma, reikėtų smerkti, jei jis turėtų nors mažiausią pagrindą. Kaip visi žinom, Bendruomenės rinkimai yra nesroviniai ir nepartiniai, todėl pasiūlytųjų kandidatų sąrašai rinkikam pateikiami abėcėline tvarka. Balsuojama už atskirus asmenis. Bet tai nevaržo kandidatų siūlymo. Visi čia gali reikštis savo iniciatyva. Gali kandidatus siūlyti taip pat visos srovės ir partijos, jei surenka dešimt reikalaujamų siūlytojų. O toliau viskas jau balsuotojų rankose. Kandidatas gali būti išrinktas, bet gali būti ir neišrinktas. Rinkikai balsuodami renkasi kandidatus pagal pažintis, pagal jų aktyvumą gyvenime, pagal jų atliekamus darbus, pagal jų nuopelnus, pagal įsitikinimus ir t.t. Taigi kandidatų atranką padaro ne tariama "maža grupė", bet rinkikų masė. Rinkimuose sprendimus daro dauguma, ir su tuo, nori ar nenori, reikia skaitytis. Tokia jau demokratijos esmė. Demokratinėj santvarkoj negali užsibūti nė vienas, jei rinkikai tam nepritaria.

Opozininkai taip pat pasigedo Bendruomenėj didesnių darbų. Todėl jie žadėjo "kreipti žymiai didesnį dėmesį į iki šiol gerokai apleistus mūsų kultūrinius bei švietimo darbus". Pozicininkai į tai atsakė taip viešai skleidžiamu savo pareiškimu: "JAV Lietuvių Bendruomenės darbai gausūs ir dideli: Lietuvos laisvinimo pastangos, lietuviško švietimo organizavimas bei rėmimas, visuotinių dainų ir tautinių šokių švenčių rengimas, jaunimo kongresų talka, lietuvių mokslininkų suvažiavimų šaukimas, Lietuvių Fondo ugdymas, knygų leidimas, konkursai ir t.t." Buvo dirbta, kiek jėgų turėta. O kai kurie opozininkai nė piršto nepajudino. Metų metais niekas jų nematė nė viename Bendruomenės apylinkės ar apygardos susirinkime. Tad iš kur toks "uolumas" dabartinių rinkimų metu?

Viskas aiškėja iš opozicininkų pareiškimo frazės: "Gana vienybės ardymo Lietuvos laisvinimo darbuose!" Va kur aiškiai išsiskiriam. Alta ir jos šalininkai galvoja, kad Lietuvos laisvinimas — tai jų teisė, privilegija, išimtis. Bendruomenės tezė — kad tai kiekvieno lietuvio uždavinys ir pareiga. O dėl darbų reikia susitarti. Bet Alta nesitaria. Ji Bendruomenę nori matyti savo sudėties dalim, ne lygiateisiu ir savarankišku partneriu, kurio išsirinkti organai galėtų Lietuvos laisvinimo reikalu daryti sprendimus ir žygius. Tai, ką Bendruomenė laiko Lietuvos laisvinimo darbų papildymu, pvz. "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" išleidimą, pastangas pataisyti JAV leidžiamus žemėlapius, kuriuose Baltijos valstybės žymimos kaip Sovietų Sąjungos dalis, gauti maldos dieną už Lietuvą, prašyti Vatikano akcijos padėti persekiojamiems Lietuvos tikintiesiems ir kt., altininkai laiko "vienybės ardymu" ir rengiasi "ardytojus" sutramdyti. Bendruomenė niekur nekalba kitų vardu ir tokių pretenzijų neturi, visur kalba savo vardu, bet vis tiek negerai: kam ji savo vardu kalba? Turinti būti "viena dūda visiem", kokia kadaise ir nepriklausomoj Lietuvoj turėta.

Esama ir daugiau visokių jautrių klausimų, apie kuriuos čia būtų per ilga kalbėti. Vienoj pusėj matom J. Daugėlą, A. Laikūną, P. Mitalą, Alg. Pautienį, Vl. Paužą, Pr. Razgaitį. Savarankišką, stiprią ir visose srityse kūrybiškai besireiškiančią Bendruomenę nori matyti kandidatuojantieji Vl. Čyvas, Ad. Damušis, O. Jokūbaitienė, Pr. Karalius, A. Klimas, R. Kudukis, V. Kutkus, Edm. Lenkauskas, Stp. Matas, J. Mikonis, Alf. Mikulskis, A. Rugienius, R. Šilbajoris, J. Urbonas, Vyt. Yucius, eilė kitų. Dėl jų gegužės 19-20 savo žodį tarė rinkikai.

B.P.

KAIP BALSAVOME

Rinkimai į JAV LB tarybą ir PLB IV seimą Clevelande buvo vykdomi gegužės 19 ir 20. Kas nenorėjo vykti į abiejų Clevelando lietuvių parapijų patalpas, kur buvo įsitaisiusios rinkimų komisijos su urnomis, balsavimo pareigą galėjo atlikti paštu. Šia privilegija naudojos daugumas balsuotojų.

Į tarybą buvo pasiūlyti 25 kandidatai. Balsuoti buvo galima už devynis. Pirmieji devyni gavo po tiek balsų: R. Kudukis 406, Pr. Karalius 361, Edm. Lenkauskas 356, Ad. Damušis 328, Stp. Matas 284, Pr. Mitalas 270, J. Mikonis 267, A. Pautienis 232, V. Stankus 185. Kiti kandidatai: V. Yucius 184, A. Laikūnas 171, Alf. Mikulskis 168, Pr. Razgaitis 166, R. Šilbajoris 162 ir t.t.

Į PLB seimą buvo pasiūlyti 22 kandidatai. Balsuoti buvo galima už dešimt. Pirmieji dešimt gavo po tiek balsų: R. Kudukis 441, Edm. Lenkauskas 396, Ad. Damušis 359, Vl. Čyvas 339, Stp. Matas. 332, J. Mikonis 306, P. Mitalas 294, A. Pautienis 267, Vyt. Yucius 208, A. Laikūnas 198. Kiti kandidatai: A. Klimas 197, Pr. Razgaitis 197, Alf. Mikulskis 191, A. Zaparackas 183, R. Šilbajoris 180 ir t.t.

Buvo paduotos 652 balsavimo kortelės. Galiojančiomis pripažintos ne visos: rasta subraukytų, kai kuriose atžymėta perdaug kandidatų ir t.t. Clevelande balsuoti galėjo daugiau, bet išjudinti pavyko ne visus. Rinkiminė kova buvo jaučiama. Opozicijai daug pakenkė nevykusi jos agitacija: paaiškėjo, pasakė kai kurių, už kuriuos kandidatus nereikia balsuoti. Daugumas pasisakė už kandidatus, kurie nusiteikę dirbti nuosaikų darbą. Kraštutinybės nepatraukė.

Rinkimų komisijai pirmininkavo apyl. pirm. J. Malskis. Techniškai esamomis sąlygomis rinkimai buvo tvarkomi gerai. Gražu, kad susilaukta efektyvios jaunimo talkos. Apygardos rinkimų komisijai pirmininkauja apyg. pirm. K. Žiedonis. Domina Detroito, Rochesterio ir kt. apylinkių rinkimų duomenys, kurie lems galutinius apygardos rinkimų rezultatus (P).

Washington, D. C.

Baigė universitetą

Izabelytė T. Laučkaitė gegužės 19 baigė Marylando universitetą, įsigydama bakalaurės laipsnį.

Jaunoji graduantė, Izabelės ir Juozo Laučkų duktė, studijuodama reiškėsi ir lietuvių jaunimo veikloj. Priklausė prie universiteto Baltijos klubo, Malūno tautinių šokių grupės, sportininkų Vėjo klubo, studentų ateitininkų, Liet. Katalikų Susivienijimo kuopos; globojo lietuvių skaučių paukštyčių grupę: dalyvavo tautinių šokių šventėj Chicagoj.

Pasiryžusi tęsti studijas, siekdama magistrės laipsnio, Izabelytė Laučkaitė specializuosis mokyklų bibliotekininkystės srity. Ji jau priimta į Marylando universiteto Graduate skyrių. Jos vyresnioji sesuo Pranutė psichologijos ir pedagogikos studijas tęsia Michigano universitete, siekdama doktorato.

R.

Izabelė T. Laučkaitė

Philadelphia, Pa.

VYT. JANKAUSKO PARODA

Philadelphijos ir jos apylinkių lietuviai turėjo gerą progą pamatyti Vytauto Jankausko kūrinius, išstatytus parodoj gegužės 6 Šv. Andriejaus parapijos salėj.

Newyorkietis Vyt. Jankauskas yra skulptorius. Jo darbuose ryškiai jaučiama liaudies meno dvasia. Jie išskaptuoti iš medžio. Savotiškas metalo išvaizdos užbaigimas kūriniam teikia masyvumą bei intriguojančią išvaizdą.

Buvo išstatyti 27 darbai. Tematika — žmonės, paukščiai ir šventieji. Žmonių skulptūrose vaizduojami tipai su dažnai pajaučiamu komizmu išraiškoj ar veiksme.

Parodos atidaryme apie lietuvių liaudies meną įdomiai ir vaizdingai kalbėjo dr. Jonas Puzinas. Jis pristatė ir menininką, atkreipdamas dėmesį į jo kūryboj pasireiškiančius "dievdirbio" požymius.

Vyt. Jankausko parodą aplankė gražus būrys visuomenės ir įsigijo 18 kūrinių. Ją suruošė ir globojo Philadelphijos skautai. Jiem priklauso visuomenės

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Washington, D.C.: Tėv. Tomas Žiūraitis, O.P. — 50, anksč. — 50; L. Eurkoos —Jurkienė — 50, anksč. — 110.

Brooklyn, N. Y.: Konstancija Razauskas — 100.

Baltimore, Md.: M. Seikus — 200; J. Lizaitis — 20, anksč. — 40; K. Vildžius — 5, anksč. — 5; A. ir R. Veliuona — 25, anksč. — 30; M. Šeškas - 300, anksč. — 120; J. Kemėžinas — 20, anksč. — 15; A. Dura — 2, anksč. — 5; J. Masaitis - 10; M. Jasaitienė — 5, anksč. 10; K. ir D. Čampė — 20; C. Pakulis — 20, anksč. — 20.

Philadelphia ir apylinkės: F. Navickas — 10; P. Jakaitienė — 10, anksč. — 25; V. Banevičius — 20, anksč. — 30; V. Buinis — 25, anksč. — 25; E. Dirmauskas — 15, anksč. — 5; A. Balilonis — 2; A. Remeika — 20; A. Bočys — 25.

New Jersey įvairūs: P. Ciakonova — 5; J. B. Karaškai — 100, anksč. — 100; A. J. Janks (Jankauskas) — 10; V. Šalčiūnai — 50, anksč. — 125; V. Klingis — 10; M. ir M. Mikolaičiai —100, anksč. — 10; J. J. Greicius — 5; M. Slater — 5; M. Daugėla — 20.

Connecticut įvairūs: kun. Z. Smilga — 100; E. ir A. Gantautai — 20; V. ir R. Bariai —50; S.A. Zielnis — 5; A. J. Aleksis — 25; M. Sholis — 100; C. Velickus — 100; P. F. Gaižutis — 100; J. Bružauskas —500; D Waiciulonis — 10; J. Kisielius — 2; A. Mikalauskas —100; D. ir K. Švelniai — 20; B. Sitkus — 5, anksč. — 10; E. Anevičienė — 10; J. Shemoski — 25; P. Povilaitienė — 10.

Worcester, Mass.: M. Bruožienė — 100; K. & M. Vaicekauskai — 100; J. Kerbel — 5; M. Šidlauskas — 10; U. Dulskienė — 10; A. Salaševičius — 5.

Dėkingi Brooklyno Pranciškonai

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose. Aukas siųsti:

Building Fund
Franciscan Monastery
680 Bushwick Avenue
Brooklyn, N. Y. 11221

WASHINGTON, D.C.

LB Washington, D.C., apylinkėj rinkimuose dalyvavo 153 asmenys. Septynių balsai buvo pripažinti negaliojančiais. Likusių 146 asmenų balsus už kandidatus į tarybą gavo: dr. J. Genys — 86, V. Volertas — 72, Zerr-Mačiulaitytė — 71, kun. K. Pugevičius — 62, V. Bačanskas — 45, Česonienė-Šalčiūnaitė — 32: J. Stiklorius — 18, G. Surdėnas — 5 ir V. Matonis — 4.

Balsus už kandidatus į PLB seimo atstovus gavo: dr. J. Genys — 74, V. Volertas - 70, Zerr-Mačiulaitytė — 67, A. Gečys — 54, kun. K. Pugevičius — 46, V Bačanskas — 37, Česonienė-Šalčiūnaitė — 34, G. Surdėnas — 9, V. Matonis — 5 ir H. Savickas — 4.

SCHUYLER SAVINGS
AND
Loan Association of
Kearny, New Jersey
24 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032
Phone: 991-0001; 991-7260

Dr. Jokūbas Stukas, President

MOKA

Savings Certificate 2 years Minimum $10,000 6%	Regular Savings Accounts 5%

Nuo įdėjimo dienos kas ketvirtis metų priskaitomi nuošimčiai. Taupymo indėliai apdrausti ligi $20,000.00

The FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORP., WASHINGTON, D.C.

DARBO VALANDOS: Pirmadienis-ketvirtadienis nuo 9 v. ryto ligi 3 v. p.p.
Penktadienis — 9 val. ryto ligi 7 val. vak.

TURTAS (ASSETS) 7,750,000.00

Draugija lietuvių įkurta ir veikia nuo 1924 metų. Jos vadovybė ir dabar lietuvių rankose. Su tarnautojais galima susikalbėti ir kitomis kalbomis

Direktoriai: Joseph M. Betza, Edmund Bennett, John A. Condon, George Katilius, Jr., Frank Gelenitis, Esq., Stephen A. Mickewich, M.D., John D. Natrosis, A.I.A., Walter Plikaitis, John J. Salvest, Esq.

John A. Condon, Exec. Mgr. — Teisių Patarėjai: Frank P. Gelenitis ir John J. Salvest — Lawrence G. Moskal, Ass't Mgr.

IŠ VISUR

— **Baltų Akademikų Draugija,** Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. (AABS), gavo pasiūlymą iš Hooverio Institucijos Kalifornijoj mikrofilmuose užfiksuoti rinktinius Pabaltijo nepriklausomybės laikmečio žurnalus bei laikraščius. Šiam projektui tikimasi ir New Yorko centrinės bibliotekos piniginės paramos. Praėjusio pavasario Toronto universitete įvykusios AABS konferencijos rinktinės paskaitos šį gegužį pasirodys trijose knygose: "Problems of Mininations: Baltic Perspectives", "Baltic Literature and Linguistics" ir "Baltic History". Jas galima užsisakyti (po $8.50): AABS, 366 86th St., Brooklyn, N. Y. 11209. Šiemet Draugija išsiuntė apie 1500 laiškų lietuviam adresatam naujų narių verbavimo vajuje. (E)

— **Dr. Vytauto Vardžio** redaguotos ir anglų kalba išleistos knygos "Lithuanian under the Soviets" laida jau yra išsisėmus. Šiuo metu svarstoma išleisti antrą jos laidą, nes pirmoji labai gerai pasitarnavo Lietuvos reikalų prieš komunistinei propagandai kitataučių tarpe.

— **Jonas Černius,** generolas, kūrėjas savanoris, buvęs nepriklausomos Lietuvos ministeris pirmininkas, daugiau kaip 20 metų gyvenęs Flint, Mich., balandžio 24 su žmona Veronika išvyko į Los Angeles, Calif. Ten jau yra įsikūręs jų sūnus Vytautas su šeima ir kiti giminės.

— **Detroito** Lietuvių Organizacijų centro valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Antanas Sukauskas, vicepirmininkai — Elžbieta Paurazienė, Jaunutis Gilvydis ir Vincas Tamošiūnas, finansų sekretorius — Pranas Polteraitis, sekretorius — Aldona Tautkevičiūtė, sekretorė anglų kalba — Stefa Brizgytė, atstovas pavergtom tautom — Bernardas Brizgys, atstovas pavergtom tauto ir sekretorius — adv. Rimas Sukauskas-Sakis, vadovas demonstracijom — Mykolas Vitkus, valdybos nariai — Rita Garliauskaitė ir Viktoras Nakas.

— **Newark, N. J.,** LB apylinkėj Encyclopedia Lituanica platinimu energingai rūpinasi buvęs apylinkės valdybos narys S. Kontrimas. Šiuo metu jis yra užangažavęs 28 naujus prenumeratorius.

— **Inž. Viktoras Skrolis,** išdirbęs 11 metų Esperance miesto, Vakarų Australijoj, planavime, išėjo į pensiją. Miesto valdyba, įvertindama jo darbą šio naujai augančio didelio miesto išdėstyme, jo vardu pavadino 24 akrų parką. Miestas pasižymi dideliu augimu ir nepaprastu žemės turtų gausumu.

— **Kanados imigracijos** biuletenis pranešė, kad 1972 Kanadon imigravo tik aštuoni Baltijos kraštų — Estijos, Latvijos, Lietuvos — piliečiai

— **Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos** Adelaidės skyrius vis labiau plečia savo veiklą. Ruošia susirinkimus, iškylas, parengimus. Neseniai įsigijo savo būstinę, pavadintą "Kangarys".

— **Pranas Karalius,** Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėjas, mokytojų studijų savaitėj, kuri vyks rugpiūčio 12-19 Dainavoj, skaitys paskaitą "Tautinis, bendruomeninis ir politinis auklėjimas lituanistinėj mokykloj".

— **Lietuvos Vyčių seimas,** šiais metais jau 60, vyks rugpiūčio 16-19 Stonehill College patalpose. Brockton, Mass. Seimą globoja Brocktono Lietuvos Vyčių kuopa nr. 1.

— **Baltiečių II pas. karo emigracija** gana išsamiai ir tiksliai aprašyta naujoje Paul Tabori knygoje "The Anatomy of Exile" (Harrap Books, 182-184 Holborn, WCIV7AX, Great Britain, 432 p., $15.00). Dar gausesnės lietuviškos medžiagos bus [illegible]

SACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— **JAV didmeistris Robert Byrne** birželio 2 Leningrade pradeda tarpzonines varžybas kuriose jam teks susitikti su garsiais didmeistriais, kaip Karpov, Larsen, Tal, Korčnoj, Huebner, Gligorič, Taimanov, Uhlmann ir kitais. Antras JAV didmeistris S. Reshevsky rungsis tarpzoninėse Brazilijoje nuo liepos 20 iki rugpiūčio 20, kuriose rungsis vengras Portisch, Smyslov, Polugajevskij, Keres, Hort, Geller, argentinietis Panno, brazilas Mecking ir kiti.

— Šveicarijoje leidžiamas žurnalas "Chess Express" gegužės nr. aprašo Orense turnyrą, kuriame amerikietis Paul Benko laimėjo antrą vietą, tašku atsilikęs nuo laimėtojo rumuno Gheorghiu, surinkusio 8,5 tš. Kitas JAV atstovas Edmar Mednis baigė su 4,5 taško.

— **Šių eilučių autorius** nelauktai gavo iš tarptautinės (ICCF) federacijos pranešimą, kad jis įkeltas į pasaulio pirmenybes (World tournament). K. Merkio sekcijoje 15 dalyvių: R. Vokietijos, Jugoslavijos ir JAV po 2 (K. Merkis ir C. Ivars iš Virginijos), Izraelio 3, Argentinos, Danijos, Švedijos, Šveicarijos, Tailando ir Vengrijos po vieną. Argentinos dalyvis dr. A. Pedro Martinez jau rungėsi su K. Merkiu komandinėse rungtynėse USA-Argentina, prieš keliolika metų.

— **Leningrade** įvykęs trijų Sovietų S-gos rinktinių mačas buvo laimėtas pirmosios didmeistrių rinktinės, surinkusios 23.5 tš., jaunimo rinktinė 18.5 ir antroji didmeistrių rinktinė 18 tš. Rinktinėse buvo 10 žaidėjų. Jei paimti pasekmes vien pirmojo penketuko, tai matysime, kad jaunimo penketukas pirmavo, surinkęs 11.5 tš., antrosios rinktinės 9.5, o pirmosios rinktinės penketukas pelnė tik 8.5 taško. Jaunimo didmeistris Karpov sutvarkė buv. pasaulio čempioną Spaskį ir Balašov — M. Talį.

Geriausia dovana — metinė Darbininko prenumerata. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaito Darbininko, tai kaip dovaną jį užsakykite. Naujiem skaitytojam pirmų metų prenumerata tik 7 dol.

UŽSAKYKITE DABAR
GERIAUSIĄ DOVANĄ
Į LIETUVĄ
SPECIALŪS
RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota,

greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.60 dol. Si vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

Užsakykite dabar
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
LABAI SVARBUS
AUTOMOBILIAI

Greičiausias pristatymas

ZHIGULI VAZ 2101 $3520.00
Naujausias, patobulintas eksporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103 $4036.50
FURGON STATION WAGON $3881.25
Eksporto modelis
MOSKVITCH 412 IE $3570.00
MOSKVITCH 408 IE $3285.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 $2250.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais

Apartamentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus biuletenio

Šioje prekyboje mes turime 24

MEMORIAL DAY GREETINGS

ROCCO'S SUNNYFIELD ESSO
General Auto Repairs, Road Service
Tires, Batteries and Accessories
301 West St. George Ave. Linden, New Jersey 201 486-3490

ALBERICO'S GARAGE
Spraying & General Repairs
1461 Georges Road North Brunswick, New Jersey Call: 201 297-9073

PAT CLEMENS REALTOR
383 Route 206 Chester, N. J.
Call: 201 879-5099

EMERSON'S LTD.
Since 1969 operated by Emerson LTD. A Publicly owned Co. J. P. Radney Pres. Call 201 687-4330 Children's Menu available for Juniors under 12 2520 U.S. Highway No. 22 Union, N.J.

DAVE'S GULF SERVICE STATION
Specializing in Buicks Cadillacs
Route 46 & Crestview Road
Denville, New Jersey
201 625-3535 201 627-9788

IMPORTED MOTORING SPECIALTIES
Imported Auto Parts Accessories — Rally Equipment
20 BUDD AVE — CHESTER, N.J.
201 879-7966

P. JUDGE & SONS, INC.
Export & Import, Freight Distribution Trucking. Calcutta & Panama St. Building 198 Port Newark, N. J.
Call 201 344-9001

BOB'S AUTO BODY
Insurance Estimates Cars Painted
245 East Washington Ave.
Washington, New Jersey
Call: 201 689-6936

DOMINICK & ANTHONY'S SUNOCO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week. General Auto Repairs. Road Service. Tires-Batteries and Accessories 335 S. 5th Street Elizabeth, N.J. 201 354-3222

For the Best in Glass Tinting
ALL PURPOSE GLASS COATING CO.
Exclusive Distributors Sun-Stop 21 Colors Stops Heat, Glare, Fading. 251 Clifton Ave., Clifton, N.J.
Call: 201 546-2880

MEDITERRANEAN BAKERY
Finest of Bakery Products. Open Every Day
436 River Styx Road Hopatcong, N. J.
Dial: 201 398-1301 Tom Ricci — Owner & Baker

NETCONG AUTO BODY
We Fix So Well No One Can Tell
5 Allen St. Netcong, New Jersey Call: 201 347-1090 Ask for Paul or Tom

CUSTOM TIRE CO.
1200 Main Street
Bradley Beach, N. J.
Call: 201 775-0700

CARL'S SUNOCO SERVICE STATION
421 St. Georges Ave.
Rahway, N. J. Call 201 382-2886

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421

DAR GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:

Sunkiausiu keliu, J. Gliaudos romanas, kietais viršeliais 5 dol.

Aidai ir šešėliai, V. Kavaliūno premijuotas romanas, kaina 5 dol.

Kiauros rieškučios, A. Musteikio romanas, kaina 4.50 dol.

Vėjas lekia lyguma, A. Barono romano antra laida, kaina 4 dol.

Abraomas ir sūnus, A. Barono premijuotas romanas, 4.50 dol.

Kreiptis į Darbininko administraciją.

If drinking is becoming a problem at home, at work, or in any other area of life, it is important to get help. STARLITE FARM, NORTH STONINGTON, CT., helps people to cope with the problems of alcohol. A 3 phase program is designed to meet all needs.

1. **Self Help: Detoxification and group therapy pointing toward self awareness and recovery from alcohol dependence. Two weeks.**
2. **Rehabilitation: Detoxification plus group therapy and individual counseling to help those who need a new way of life, free from alcohol.**
3. **Detoxification; Designed to meet the immediate needs of persons whose time is limited. One Week.**

Telephone 203-535-1010 for details.

All admissions by reservation.
Alcoholism IS Treatable!

Ateitininkų sendraugių stovykla jau trečius metus iš eilės įvyks Kennebunkporte pas tėvus pranciškonus rugpiūčio 19-26. Kambarius nedelsiant užsisakyti pas Tėv. Joną Dyburį. Rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas (207) 967-2011. Stovyklautojam duodama 10 procentų nuolaida, ir už vaikus bus tik minimalus mokestis. Bus pasirūpinta vaikų globa. Tuo pačiu metu Neringoje bus moksleivių ateitininkų stovykla.

History of Lithuania. Tai anglų kalboj prel. dr. J. B. Končiaus aprašyta lietuvių tautos istorija. Kaina 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Maspetho žinios

Viešpaties Atsimainymo bažnyčioj gegužės 24 vysk. John J. Snyder suteikė sutvirtinimo sakramentą 74 vaikam. Su vyskupu mišias koncelebravo kun. Pranas Bulovas ir kun. Antanas Petrauskas. Dalyvavo apie 30 kunigų ir pilna bažnyčia žmonių.

Atlanto pakraščio Lietuvos vyčiai suvažiuoja į Maspetho parapiją birželio 3, sekmadienį. Suvažiavimo dalyviai 11 val. dalyvauja mišiose. Po mišių užkandžiai ir susirinkimas.

Metinis parapijos bazaras vyks du birželio mėn. savaitgalius: birželio 8, 9, 10 ir 15, 16, 17. Bazaro vieta: parapijos salė, laikas: 7 val. vak., sekmadieniais 4 val. popiet. Visi kviečiami atsilankyti.

Baisiojo Birželio minėjimas V. Atsimainymo bažnyčioj įvyks birželio 22, penktadienį, 8 val. vak. Prie išstatyto Švč. Sakramento melsimės už išvežtuosius, nukankintus ir už komunistų persekiojamą Lietuvą. Šiai progai pritaikytą pamokslą sakys kun. Vytautas Pikturna. Visi prašomi kuo gausiau šiose pamaldose dalyvauti.

COUGHLIN FUNERAL HOME
For Integrity, Dependability & Ethics Califon, N. J. Call 201 832-2414 Daniel A. Coughlin, Douglas Martin, C. Gary Deckhut, Director

PAINTING — DECORATING
Painting, Wallpapering, Plastering Wood Paneling, Susp. Ceil. Carpentry, Very Reasonable Rates, Free Est. AMERICAN HOME IMPROVEMENT SERV. Mon-Fri. 212 MA 4-4970 9 A.M. - 5 P. M.

LATE MODEL A/C Car & Driver for hire. To & from anyplace. Call for any information: T. L. Corp., Bronx, N. Y. (212) 588-6984.

MINI SUPERMARKET — Mid Hudson Valley, Well Established business, Self Service, Best Clientele, 3,000 sq. ft., Gross $462,000. Excellent Terms. Price $95,000. For Appt. call Ann Nash, 914-336-8484
BETTY SCHWAB, REALTOR
Boices Lane, Kingston, N. Y. 914-331-8682

CAMBRIA HEIGHTS CAPE COD. 4 Bedrooms, Finished Basement. Modern Kitchen, Detached. Basement and Shingle 40x100 $36,000. G.I. and FHA Financing Available. Top Location in Cambria Hgts. L. P LEO REALTY RE 9-9190.

ELMHURST. 66 Families. 1939 construction, 16 Decontrolled apartments. Good Buy. Excellent opportunity. We appreciate the high standards the Catholic market places on real estate. Come into our office — See our complete listings. We want to do more than just sell you property. We want to advise you, get the best for your dollar. Know exactly what you're paying for. Everything explained in detail. Call Us in Confidence.
RODEO REALTY
75-18 Broadway, Jackson Hts.
(212) 672-2900

FOOTBRIDGE TO THE OCEAN MOTEL
Rt. 1 at Ocean St., Ogunquit 03907 Luxurious units-all tile bath with tub & shower. Free TV. Open Year Round. Off season rates to June 21. Dbl. occ. Hkpg. Apts. $150 wk.—2 pers. $180 per wk. up. 2 to 6 persons. Bank Americard— Master Charge. Kathleen & Hans Stross. 207 646-2796. Pets Welcome!

Open All Year
RITROVO ALPINO
Tannersville, NY 518-589-5135 & 9837
FINEST ITAL-AMER CUISINE
3 Fam. Style Meals Daily
Olympic Style Pool
Cocktail Lounge—Orchestra
SPECIAL MEMORIAL DAY FUN

BE DIFFERENT THIS YEAR!
VACATION AT **NORMANDIE LODGE**
At Wasaga's Finest Family Resort on beautiful Georgian Bay in Canada— noted for Food, Fun, Hospitality.
- Heated accommodations with private bath
- Delicious Meals
- Planned Entertainment
- Get Acquainted Party
- Billiards—Recreation Room for Evening Activities
- Wiener Roast
- Shuffle board
- Free Row Boats—Fishing
- Golfing and Zoo nearby

Opening June 23
RESERVE NOW
And Join The Fun!
Special Discounts
June 23-29
Regular Rates
$78.00 - $85.00
per person

Write for free brochure
Normandie Lodge, Wasaga Beach, Ontario — Phone 705-429-2131

REMARKABLE DISCOVERY
Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply $6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart,

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

KERIAN'S
588 Bloomfield Ave. Bloomfield, N.J.
For Men's Clothing All the Latest Styles
A Family Store Call: 201 748-4869

OGUNQUIT MOTEL
1 1/2 miles No. of Ogunquit Sq.
A deluxe, 47 unit motel moderely furnished and tastefully decorated. Excellent restaurant adjoins motel 120,000 gallon swimming pool.
All major credit cards honored
P.O. BOX 656 Ogunquit, Me
Area Code 207, 646-2471

HYANNIS, 5 bedroom, newly furnished house with swimming pool privileges, maid services available, on Hyannis Harbor, May 1st to October 1st, $6,500. Call Mr. Consiglio, Parker Realty Corp.
(617) 791-7131

MERCURY
First in Marine Propulsion

FIRST IN MARINE PROPULSION
AUTHORIZED DEALER
FOR "CARAVELLE"
PLEASURE CRAFT
MARINE CENTER
291 RIVER ROAD,
NORTH ARLINGTON N.J.
(201) 998 - 6882
825

Cutters and Exp. Operators
Fantasy Fashions
1155 Manhattan Ave.
Brooklyn, New York
Call 389-6130

ADULT CARE-Private country residence overlooking lake. Accommodations for your loved ones, semi private rm & bth., diet supervision, home cooked meals, family loving care. Temporary or permanent basis. (914) 832-2901, (914) 878-6712.

SUITS-US FARM
Acres & acres of family fun and relaxation. Children discover the wonders of farm life as they milk cows, feed calves, gather eggs, ride ponies, enjoy hayrides & marshmellow roasts. Heated pool, fishing & tennis on property. Golf, country auctions, antiques & dairy tours nearby. 3 hearty homecooked meals daily. Between meal snacks always on hand in children's pantry. All accommodations with private bath. For brochure write or call 607-832-4369. Bovina Center 5, N.Y. 13740.
COFFEE POT ALWAYS HOT

CAPATAZ AREA DE BRONX CON EXPERIENCIA PARA OCUPARSE EN TODO LO CONCERNIENTE A UNA FACTORIA DE ROPAS DE MUJER. TRABAJO FIJO Y BUENAS CONDICIONES DE TRABAJO. EXCELENTE OPORTUNIDAD PARA HOMBRE RESPONSABLE. BOX NO. EL 210 ROOM 915 FIFTH AVE. N.Y.C. 10001.

BUY INSTANT SUCCESS
New Jersey Franchises now available in 8 year estd. Charm & modeling school. Be own boss. Set own hours. You delegate the orders. Highly lucrative field. Act now!
201 334-6787
Mr. or Mrs. Prussi

PINE LEDGE MOTEL
U.S. Route 1, Ogunquit
100 yds. So. of Playhouse Overnight & Housekeeping Modern-Htd.-Air Conditioned, TV-Pool. Quiet, convenient location.
Box 418, Ogunquit
Tel. 207/646-2812

FARM CAMP
CO-ED. Adult staff includes experienced N.Y.S. Teachers. PROGRAM: Gardening, animal care, swimming, boating, canoeing, field trips.
Mr. & Mrs. Donald Mac'
RD 1, Unadilla, N.Y. 13849
Phone (607) 369-4499

PAPERHANGING AND PAINTING
Interior and Exterior
Free Estimates
Call 657-5622

FURNITURE POLISHER
Experienced, for Antique Furniture. Year round job, good Salary for right man. 5 day week. Call
COMER OF LONDON, INC.
444 East 91st. St. N.Y.C. 348-5040

Sidewalks Repaired & Made New Brick pointing Boiler Rooms Made All Violations Removed Reasonable Call: 469-1068 or 693-9351

Do You Want to Rent Apartment or Home Call Mrs. Brown Co-op's. Wanted to rent Apts. and Houses wanted for rent Also do Repair
BROWNS CONTRACTING 212-322-3995

BEAR HUNTING at BOWLIN CAMPS
June 1st thru Nov. Trout & Salmon — Fall Bear Hunts on headwaters of Penobscot River. Beyond car roads. Fly in or by tractor. American plan only. For information & references, write: Jon & Betty Smallwood, Patten, Maine 04765, ph. 207 528-2496/528-2528

CUT RATE PAINTING SERVICE
Any 12x12 Room $25 You Supply the Paint. Call: 941-1567 Mr. O'Grady or Mr. La Monica

EXPERIENCED OPERATORS (15)
On dresses; Section or Complete. Part or Full Time. Day or Night. Non-Union. Also Experienced Hand Presser & Exp. Floor Girl. Lucy Sportswear 2174 3rd Ave. New York City Call: 369-6021

MR. WILLIE KELLY
Floor Scraping & Polishing for Homes, Commercial & Industrial. All Work Guaranteed. 328 Troy Avenue Brooklyn, N. Y. Call SL 6-2145

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 68-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vįd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

Svečiuosimės 10 dienų Lietuvoje

Kelionė, maistas ir viešbučiai tik 947.50 dol.

ir kituose Europos kraštuose

Išvykstame rugsėjo 11 dieną

Prašom siųsti depozitus

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.,
Richmond Hill, N. Y. 11418
(212) 846-1650

HAMILTONO AUKURO VIEŠNAGĖ

Gegužės 19 ir 20 New Yorke lankėsi Hamiltono lietuvių dramos teatras Aukuras. Čia jis atsivežė du veikalus. Šeštadienį, gegužės 19, Šv. Tomo salėje Woodhavene suvaidino **Jurgio Jankaus** 3 veiksmų dramą "**Audronę**", gi sekmadienį 1 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje — **Vytauto Alanto** 3 veiksmų komediją "**Šiapus uždangos**" (premjera buvo prieš savaitę Hamiltone).

Abu veikalai skirtingi ir savo susiuvimu ir nuotaika. Skirtingai ir suvaidinti. Geriau išėjo komedija. Veikalas turi mažiau žmonių, tai lengviau jį sucementuoti į vienumą.

"Audronė"

Jurgis Jankus, kuris savo romanuose sukuria stiprią intrygą, mėgsta ir dramą. Yra parašęs bent kelias dramas. Stambiausia ir bene svariausia — "Peilio ašmenimis" (dramą išleido Darbininkas 1968 m.). Audronė parašyta 1943. Ji buvo priimta Jaunimo Teatro Kaune, bet nesuvaidinta. Sukliudė įgriuvę karo įvykiai.

Aukuro teatras dramą pastatė pirmą kartą ir jau suvaidino 7 spektaklius. Tai rodo, kad veikalas turi pasisekimą.

Dramoje vaizduojama Panemunės gyvenimas maždaug prieš pirmąjį pasaulinį karą ar dar anksčiau, kai per Lietuvą ėjo "vengrai", pirkliai, pardavinėję skareles. Toks šmaikštus perėjūnas, širdžių ėdikas patenka į kaimą prie Nemuno, kur gyvena tvarkingi ir gražūs ūkininkai. Perėjūnas mergaitę suvilioja ir ji, neberasdama išeities, nusiskandina Nemune.

Veikalas turi gražių situacijų, gražių užmanymų ir įdomių tipų galeriją, bet jis dar nėra pilnai dramatiškas. Dar jaučiasi, kad čia rašo beletristas. — Per lėtai kyla veiksmas pradžioje, per daug įvesta žmonių. Ištęsta ir pabaiga su atitinkamais moralais.

Jau pačioje veikalo pradžioje, kai pamatai spindintį Nemunėlį, gali atspėti, kaip viskas čia baigsis — kad Audronė susiaudrins ir nužengs į vandenį. Gal dėl to žiūrovas ir daugiau reikalavo ir net juokėsi ten, kur nedera juoktis.

Vaidinimas praplaukė kaip ir pats Nemunas, palikdamas gražų prisiminimą. Jis priminė ir Lietuvą ir senus laikus. Svarbiausia, veikalas davė progos pasireikšti visai eilei kūrybingų Aukuro teatro žmonių. Kai lietuviškų vaidinimų taip maža, tai čia tikrai reikėjo džiaugtis pastatymu, lietuviško veikalo suvaidinimu. Žmonės ir įvertino jų pastangas, į spektaklį atsilankė apie 500 žmonių, šiltai priėmė vaidinimą ir negailėjo plojimų visiem.

Apie vaidmenis kalbant reikia išskirti **Eleną Dauguvietytę-Kudabienę**, grupės vadovę, režisierę. Ji profesionalė, su dideliu šarmu ir talentu. Moterėlės vaidmenį jį čia sukūrė ryškiausią ir drauge daugelyje vietų traukė, lyginno savo scenos kolegų darbą.

Grupė turi puikių žmonių ir jaunų vaidintojų. Atskirai reikia pažymėti **Liną Verbickaitę**, kuri suvaidino Skirmutę. Tai su gražiu vaidybos talentu mergina, su aiškia dikcija ir temperamentu. Prie jos reikia rikiuoti ir kitus — Audronę suvaidinusią **Aliną Žilvytienę**. Pradžioje jai ėjosi sunkiau, paskiau išsitiesė ir išsilygino. Ir **Algirdas Ulbinas** ir **Kazys Bungarda** čia pasirodė gražiai, spalvingi ir šilti, ir **Marytė Kalvaitienė** motinos vaidmenyje ir Andriejus — perėjūnas, kurį suvaidino Alfonsas Stanevičius.

Kaikuriem šios grupės nariam kartais užkliūva žodis ir dingsta nepasiekęs publikos. Šį trūkumą reikėtų pašalinti, daugiau kreipiant dėmesį į dikciją ir garsiau kalbant.

Pabaigoje grupei padėkojo LB apygardos pirmininkas **Aleksandras Vakselis**. Mergaitės įnešė didelį krepšį gėlių, kurios žiedais liepsnojo kaip ir aukuras. Tai buvo padėka darbščiajam Aukurui.

Šiapus uždangos

Vytauto Alanto komedija "Šiapus uždangos" sumaišyta su farsu, kartais nueina ir į groteską, bet ji nenuobodi, mielai žiūrima.

Užmanymas irgi įdomus — rašytoją prašo parašyti komediją, komediją iš jo aplinkos, parašyti greitai, per 24 valandas. Taip ir

(nukelta į 8 psl.)

Romas Kalanta buvo prisimintas per Laisvės Žiburio radiją gegužės 20. Pusės valandos programą parūpino ir išlaidas sumokėjo Simo Kudirkos šaulių kuopa. Pradžioje buvo Broniaus Bieliuko žodis, paskui Jonas Rūtenis skaitė pritaikytas jo paties parašytas eiles. Deklamacija buvo palydėta vargonų muzika. Gale buvo ištrauka iš Čiurlionio simfoninės poemos Jūra. Valandėlė praėjo įspūdingai ir gražiai.

Lietuvių kalbai išmokti geriausiai tinka Introduction to Modern Lithuanian (gramatika su 40 pamokų) — 8 dol. ir Lithuanian language record (plokštelė su 20 pamokų — 5 dol. Tai geriausia dovana vardinių, gimtadienio, mokyklos baigimo ar vestuvių progomis sūnui, dukrai, anūkam ar draugam. Užsakant už 13 dol. gramatiką ir plokštelę, dovanų pridedama knyga "Vytautas the Great". Persiuntimui pridėti 50 c. Kreiptis: Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Dail. Jurgis Juodis nutapė du paveikslus Romo Kalantos susideginimo tema.

Balandžio AIDAI

Straipsniai: V. Vardys — Gen. Raštikio memuarai ir jo vaidmuo Lietuvoje; Pr. Skardžius — J. Jablonskio taisymai; J. Kralikauskas — Senovės lietuvių dievija; R. Šliažas — Prūsų mitologija Grasso romane "Hundejahre"; L. Dambriūnas — Pasaulėžiūra, evoliucija ir Teilhard de Chardin.

Iš grožinės literatūros: A. Radžius — Gramatinės miniatūros (eilėraščiai); Č. V. Obcarskas — Lygumų medžiai (eilėraščiai); P. Melnikas — Seklumo auka (beletristika).

Apžvalgoje: Vt. Vt. — Pavojingi negalavimai; Kun. Pr. Vaseris — Eucharistinis kongresas Australijoj; J. Rūtenis — Žemaičio dail. J. Bagdono kūrybinė sukaktis; Br. Povilaitis — Žmogaus citogenikos pažanga; Mūsų buityje.

Recenzijos: J. Girnius—LKMA "Suvažiavimo Darbai" VII ir III; A. Klimas — Iš lietuvių kalbos istorijos (P. Joniko).

Viršelio 1 psl. J. Bagdonas: Kompozicija (aliejus, 1963); 4 psl. — Kompozicija (aliejus, 1971).

Šis numeris iliustruotas Juozo Bagdono tapybos darbais. Be to, gen. S. Raštikio ir J. Bagdono atvaizdai, eucharistinio kongreso nuotraukos.

Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122, leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriekus; administruoja — T. B. Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

VISI Į PRANCIŠKONŲ

LIETUVIŲ DIENĄ — PIKNIKĄ
KENNEBUNKPORT, MAINE
liepos 1 dieną, 1973

11:00 — Iškilmingos šv. Mišios Liurdo Grotoje
12:00 — Pietūs
4:00 — Meninė programa: įvairių tautų (lietuvių, airių prancūzų) tautiniai šokiai — vadovaujant p. Onai Ivaškienei, So. Boston, Mass.

NUOŠIRDŽIAUSIAI KVIEČIAME VISUS atsilankyti šiame lietuviškame sambūvyje, pailsėti atostogų krašte, pasidžiaugti Maine gražiąja gamta, pabūti su draugais ir pažįstamais, pamėginti savo laimę įvairiuose žaidimuose, paragauti lietuviškų valgių bei gėrimų.

ATOSTOGOS MAINE PAS PRANCIŠKONUS

Gražiai ir labai pigiai pailsėsite garsiajame atostogų krašte — Maino valstybėje pas pranciškonus prie Atlanto vandenyno Kennebunkporte.

Vasarvietė veikia nuo birželio 30 iki rugsėjo 3 dienos.

Kambarius rezervuotis:
Franciscan Monastery,
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

Lietuviška vasarvietė | BANGA Cape Cod, Mass.

— Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Graigville Beach.
— Kambariai ir patogūs atskiri namukai su elektr. pečiais ir šaldytuvais, kur patiems galima gamintis valgį.
— Skanūs lietuviški valgiai.
— Grynas pušų oras ir rami vietovė.
— Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė
BANGA
P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass.
Tel.: (617) 775-4633

UŽEIKITE IR PAMATYKITE SCHRAGER'S
Moderniausius baldus!
GERIAUSIA RŪŠIS ŽEMIAUSIOS KAINOS
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS SCHRAGER'S

Salionų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempos, Matracai, Vieniški Baldai.

SCHRAGER'S
336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),
New York City **Tel.: TR 9-0400**
Atidara kasdien iki 8 val.
antrad. ir šeštad. iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1883
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus
ALFRED W. ARCHIBALD, President
Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikalo su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai ♦ Turtas—Assets virš $213,000,000.
CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5¼ % • 1 year Term Deposit — 5¾ %
• Special Notice a/c — 5½ • 2 year Term Deposit — 6%
—— All Accounts Compounded Daily ——

VASAROS STOVYKLOS
Nek. Pr. M. Marijos Seserų Vedamos

NERINGOJ: Berniukam — liepos 1-14
Mergaitėm — liepos 15-28
Lietuvių kilmės anglų kalba: liepos 29-rugp. 11
DAINAVOJ: Mergaitėm — liepos 15-28
(At-kai ruošia Neringoj moksleiviam rugp. 12-25)
Norint daugiau informacijos prašome kreiptis:
Camp Neringa, I.C.C., Putnam, Conn. 06260

A.A.

Gabrielei Alksninienei

mirus, jos sūnum Vytautui ir Algirdui su šeimomis, broliui Antanui ir kitiem artimiesiem reiškiame užuojautą ir drauge liūdime.

Pranas ir Vytas Narvydai

Motinos Dieną paminėjo evangelikių parapija, vadovaujama kun. P. Dagio. Gegužės 20 d. 2 v. popiet evangelikų bažnyčioje 91-je gatvėje Woodhavene buvo pamaldos, kur kun. P. Dagys pasakė gražų pamokslė. Po pamaldų salėje buvo kavutė, p. Klastauskienė padeklamavo keletą eilėraščių.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS EKSKURSIJA Į EUROPĄ

organizuojama šiais metais rugsėjo 4-18 d.d., pačiu gražiausiu laiku Europoje — praėjus karščiams ir prieš rudens žvarbas.

Bus aplankyta

LONDONAS PARYŽIUS ROMA

Ekskursija organizuojama su JAV LB CV pritarimu ir raginimu visiems lietuviams joje dalyvauti.

Europoje ekskursiją globos LB vadovai ar atstovai:

Londone — Didž. Britanijos Lietuvių S-ga (Z. Juras)
Paryžiuje — LB Prancūzijos Krašto Valdybos pirm. kun. J. Petrošius
Romoje — prel. A. Jonušas

Į ekskursijos kainą įskaitoma kelionė lėktuvais, viešbučiai, maistas daugumoje vietų, įdomesnių vietų lankymas (daugumoje su lietuviškais paaiškinimais) ir kt.

Prašykite brošiūros su kainoraščiu ir pilnomis informacijomis. Kelionės kaina bus apie 100 dol. pigesnė negu panašios kelionės gaunamos per kitas organizacijas.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
Romas Kezys, pres.

2129 Knapp St.
Brooklyn, N. Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

New Jersey Jungtinis Baltijos Komitetas

maloniai kviečia visus į

BALTIJOS FESTIVALĮ

Sekmadienį, Birželio (June) 17, 1:30 val. p. p.

GARDEN STATE ARTS CENTER
N. J. Garden State Parkway, išvažiavimas Nr. 116 Holmdel, N.J.

Programą atlieka:

LIETUVIAI — garsus Clevelando tautinių šokių ansamblis "GRANDINĖLĖ", vad. Liudas Sagys.

"ŽIBUOKLIŲ" sekstetas, vad. Liudas Stukas.

LATVIAI — latvių Choras iš Long Island ir kanklių ansamblis.

ESTAI — solistai HEINZ RIIVALD ir CARMEN ANIMAGI, mergaičių gimnastikos—baleto grupė. pianistai MAAJA TOBIAS-DUESBERG. RITA RIKKA ir PRIIT PABLO ir tautinių šokių grupė.

Įėjimo auka: $7.50, 5.00, 4.00, 3.00. Vaikam mažiau 12 metų pusė kainos tiktai $4.00 ir $3.00 vietose.

Prašom bilietus iš anksto užsisakyti pas:

Bilietų komiteto pirm. *A. Pocius Tel. 201-352-3531*
NEWARK-HILLSIDE *V. Jokūbaitis Tel. 201-289-0404*
NEWARK-ORANGES *Dr. R. Šomkaitė Tel. 201-763-7622*
ELIZABETH *K. Bartys Tel. 201-355-8265*
PATERSON *A. Rugys Tel. 201-525-3340*
LINDEN *J. Zubavičius Tel. 201-381-3198*
JERSEY CITY *A. Žukauskas Tel. 201-549-0936*
KEARNY-HARRISON *J. Vaičkus Tel. 201-998-1221*
NEW YORK *R. Kezys Tel. 212-769-3300*
PHILADELPHIA *A. Gečys Tel. 215-677-1684*

Taip pat pas visų organizacijų atstovus

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Redakcija 455-7281
Administracija 453-2983
Spaustuvė 453-6916
Vienuolynas 455-7068
Kultūros Židinys. 827-9655

LB New Yorko apygardos rinkiminė komisija pranešė, kad į LB VII tarybą išrinkta: prel. J. Balkūnas, A. Vakselis, V. Radzivanas, V. Žukauskas ir kun. P. Raugalas. Balsavo 774 žmonės.

Maironio lituanistinė mokykla mokslo metus baigia birželio 2. Tą dieną mokiniam bus išdalijami pažymėjimai ir dovanos. Paskui visa mokykla eina į parką pažaisti. Aštunto skyriaus išleistuvės bus birželio 3, sekmadienį. Mišios 11:30 Kultūros Židinyje, paskui iškilmių aktas ir vaišės.

LMK Federacijos New Yorko klubas savo susirinkimą kviečia birželio 10 d. 3 v. popiet pas Janę Gerdvilienę, 88-10 80 St., Woodhaven, N. Y. Tai bus paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas.

Regina Rūta Žymantaitė išvyksta į Baltimorę ir ten dalyvaus General Federation of Women's Club suvažiavime, kuris įvyksta birželio 3-7. Ji yra Pabaltiečių Moterų Tarybos dabartinė pirmininkė. Su ja drauge važiuoja Galia Žilionienė, buvusi ilgametė Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, ir Irena Banaitienė, LMK Federacijos pirmininkė. R. Žymaitaitė iš Baltimorės vyksta į Washingtoną ir ten aplankys keliolika senatorių.

Peter C. Wytenus yra Brooklyno planavimo tarybos narys. Jo rūpesčiu Bushwicko sekcijoje patvirtintas 100 milijonų projektas naujom statybom ir pagerinimam. Dabar jis gavo laišką iš Brooklyno "borough" prezidento Sebastian Leone. Laiške dėkojama už puikų darbą ir ir kviečia P. C. Wytenus pasilikti planavimo taryboje dar naują terminą — iki 1975 birželio mėn.

Jauniai šachmatininkai gegužės 20 susitiko draugiškose rungtynėse su estų jaunių komanda. Rungtynės baigėsi lygiomis rezultatu 4:4. Mūsiškiam po tašką laimėjo A. Kulpa, J. Matulaitis ir J. Galinis, po pustaškį pelnė: Z. Dičpinigaitis (kapitonas) ir A. Simonaitis. Komandoje taip pat dalyvavo R. Šimkus, P. Dičpinigaitis, R. Vilgalys, E. Mažeika ir St. Birutis.

Šachmatininkų veikla New Yorke telkiasi Kultūros Židinyje. Penktadienį 7 v. v. vyksta LAK Jaunių turnyras. Po dviejų ratų pirmauja T. Dičpinigaitis, J. Matulaitis, R. Šimkus ir R. Vilgalys. Taip pat susirenka ir daugiau jaunimo ir vyresniųjų palošti šachmatais. Kas tik domisi šachmatais, kviečiami atsilankyti.

Richmond Hill, N. Y. parduodamas 2 šeimų namas, gražiai įrengtas. Butai turi po 4 erdvius kambarius, du garažai su privačiu įvažiavimu ir gražiu kiemu bei darželiu. Taip pat prie gero susisiekimo ir graži aplinka. Teirautis tel. 641-1772.

Reikalingas prityręs namų prižiūrėtojas. Namai su keltuvu Brooklyne. Teirautis tel. 258-9783.

Jamaica rajone išnuomojamas kambarys su baldais vienam asmeniui: vyrui ar moteriškei. Skambinti tel. PL 8-6320.

Sporto treniruotės, kurios vykdavo Franklin K. Lane gimnazijos patalpose, tęsis ir toliau atvirame ore, Victory Field parko aikštėje. Treniruotės prasidės birželio 5 ir vyks kiekvieną antradienį nuo 6:30 v.v. iki sutemos. Už treniruotes nebus imama jokio mokesčio, todėl visi, kas tik gali, prašomi dalyvauti. Ypač kviečiami jaunesnio amžiaus mergaitės ir berniukai, kurie domisi lengvosios atletikos (track) sportu. Victory Field yra Woodhaven Blvd. ir Myrtle Ave. kampe.

UBA—BATUNo metinė konferencija bus birželio 2 BATUNo būstinės žemutinėje salėje, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. Konferencijos pradžia 12 val. Konferencijos metu bus išryškinta ir paskelbta UBA BATUNo vadovybė ateinantiem metam. Iš lietuvių pusės į direktoriatą kandidatuoja pilnais direktoriais Kęstutis K. Miklas, Helen Kulber-Kulbokienė, Benius Budrevičius, į antrininkus — prel. Jonas Balkūnas, Nastutė Umbrazaitė ir Paulius Landsbergis. Į kontrolės komisiją —Dalia Bulgarytė. Konferencijoje bus padaryti pranešimai apie praėjusių metų veiklą Jungtinėse Tautose, bus svarstomi ateities veiklos planai. Visi konferencijos posėdžiai vieši, visuomenė kviečiama dalyvauti.

korektūros

Moterų Vienybės metinis pavasario balius ir šokiai bus birželio 9 d. 7:30 v.v. Kolumbo vyčių salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyne. Bus duodama šilta vakarienė, šokiam gros geras orkestras, šokių varžybos, didelė loterija.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Bostono, New Yorko, Philadelphijos bei Washingtono skyrių valdybų ir centro valdybos (būstinė Washingtone) suvažiavimas įvyksta birželio 9 Kultūros Židinio patalpose. Bus aptariama profesinės organizacijos prisitaikymas šių dienų sąlygom, išlaikant tautinį charakterį.

Bilietus į L. A. Klubo 70 metų jubiliejaus balių galima gauti pas V. Steponį, tel. 441-7087, K. Budrecką, tel. 272-0707 ir J. Andriušio įstaigoje, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, tel. 847-4477. Bilietų kaina 7.50 dol. asmeniui ir 2 dol. tiktai į šokius. Jubiliejaus ir sportininkų pagerbimo balius įvyks birželio 16, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Programoje: kokteiliai, oficialioji dalis, vakarienė ir šokiai. Prašoma užsisakyti stalus ir įsigyti bilietus iš anksto.

Marijona Rusienė (Port Washington, N. Y.), viena iš žymiausių lietuvių pranciškonų geradarių, mirė prieš 4 metus. Gegužės 21 jos mirties metinėse pranciškonų koplyčioje atlaikytos gedulingos mišios. Jos vyras, Povilas Rusas, mirties metinių proga už Marijonos sielą užprašė gregorines mišias.

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

Išnuomojamas 6 ir pusės kambarių butas antram aukšte, tarp 6 ir 7 Ave., 48 St., Brooklyne. Nauja moderni virtuvė, kilimai, moderni vonia. 220 dol mėnesiui. Skambinti 633-5867.

Highland Parko apylinkėje išnuomojamas butas iš 4 kambarių. Pageidaujama vienas arba du žmonės. Skambinti: 647-6160.

Aukuro teatras St. Thomo salėje Woodhavene gegužės 19 suvaidino J. Jankaus "Audronę". Po vaidinimo dėkoja LB apygardos pirmininkas A. Vakselis.

AUKURO VIEŠNAGĖ

(atkelta iš 7 psl.)

įtraukiami visi žmonės, kurie sukasi aplink rašytoją. Jis nenori įjungti savo žmonos, bet ji pasidaro centriniu asmeniu. Čia daug kalbama apie divorsus, prie tos žmonos sukasi ir dailininkas ir senbernis, o prie senbernio sukasi našlė, rašytojo žmonos motina. Taip susidaro situacijos, kurios kartais ir nėra per daug įtikinančios, bet kurias priimi kaip išdaigas.

Veikalas užsklendžiamas režisieriumi, kuris kviečia visus suvaidinti dar kartą tą pačią komediją jau ne gyvenime, bet teatro scenoje. Pabaigai skiriamas žodis publikai, kad gyvenimas — tai yra teatras, kasdien mūsų tarpe vyksta tokios komedijos.

Kaip minėjome, veikalas Hamiltone buvo suvaidintas prieš savaitę, čia ėjo gana sklandžiai, su tempu, su nuotaika ir jau "kvepėjo teatru".

Ir čia labiausiai savo vaidyba iškilo grupės vadovė **Elena Dauguvietytė.**

Toliau — rašytoją vaidino **Alfonsas Steponavičius.** Vaidmuo nėra dėkingas ir nėra spalvingas, bet jis išvežė jį ramiai su deramu rimtumu. **Marytė Kalvaitienė** vaidino jo žmoną — suradusi ir spalvos ir rūpestingumo Puikiai pasirodė **Algirdas Ulbinas** dailininko Kaulakio vaidmenyje, puikus ir **Kazys Bungarda** suvaidinęs ilgą ir sudėtinga senbernio Jurgio Švilpos vaidmenį. **Liudai Stungevičienei** teko neilgas dailininko žmonos vaidmuo. **Antanas Laugalys** vaidino Griną — režisierių.

Ir čia buvo vargo su dikcija — kartais buvo sunku suprasti, išgirsti. Ir čia reikia kalbėti garsiau.

Pastatymas aptvarkytas, surežisuotas, išlaikant komedijos tempą. Paminėtini ir drabužiai — jie visi buvo stilingi, nauji ir nenuobodūs.

Po vaidinimo padėkos žodį tarė L.B. apygardos pirmininkas A. Vakselis.

-o-

Abiem veikalam dekoracijas darė **Algirdas Trumpickas**, o grimavo profesionalas, Lietuvos teatro grimeris **Stasys Ilgūnas.** Jis gyvena Rochesteryje, bet atvyksta grimuoti visų Aukuro pastatymų. Palydi ir gastrolėse. (Tokius žygius atlieka tik dideli teatro entuziastai).

-o-

Šeštadienio vakarą po spektaklio Kultūros Židinyje buvo surengtos gražios vaišės-priėmimas. Atsilankė per 100 žmonių. Vaišių metu sveikinimo kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Kalbėjo ir Aukuro vadovė — Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

Rengėjai buvo N. Y. LB apygardos valdyba. Ji buvo pasitelkusi žmonių iš įvairių apylinkių, kad suorganizuotų visus darbus, kurių čia buvo nemaža. Reikėjo surasti svečiam nakvynes, surengti vaišes, surasti ir sales, kur būtų galima vaidinti. Rengėjai ta pačia proga rinko skelbimus ir išleido atskirą sveikinimo knygutę-programą. Viskas buvo telkiama, kad būtų didesnė parama Maironio lituanistinei mokyklai.

Ir praeitais metais mokyklos naudai buvo surengtas vakaras ir koncertuoti buvo pakviestas Hamiltono mergaičių choras Aidas. Šiemet iš ten atvyko Aukuras. Nors pasidaro gana daug darbo ir pelno gaunama ne per daugiausia, bet vistiek apsimoka šie kultūriniai žygiai. Jie sujudina žmones, svarbiausia, meno vienetam sudaro progą pasireikšti ir toliau dirbti bei augti.

-o-

Visus stebina Aukuro entuziazmas. Jau 23 metus jis veikia, pastatė 25 veikalus. Šį entuziazmą palaiko neišsenkamos energijos meno vadovė ir režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

Tegu ir toliau Aukuras dirba su tokia pat energija, suranda naujų žmonių, įtraukia jaunimą ir taip palaiko gyvą lietuvišką žodį scenoje!

Lietuviškos kolonijos tegu kviečia teatrą gastrolėm. Čia galima pritaikyti lietuvišką priežodį — vilkas bėga, vilkas tunka; taip ir teatras — kai važiuoja vaidinti, teatras auga.

(p.j.)

BIRUTININKIŲ DEŠIMTMETIS NEW YORKE

Lietuvos valstybei atsikūrus ir apsigynus nuo išorės priešų, ėmė kurtis įvairios organizacijos. 1925 buvo įkurta **Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės** Birutės Karininkų Šeimų Moterų Draugija.

Draugijos tikslas buvo pagelbėti ligoniam, kariam ir karo invalidam. Ilgainiui draugija iš pagalbos tiekimo rėmų išaugo ir virto šakota kultūrine organizacija.

Karas ir Lietuvos okupacija draugiją visiškai sunaikino.

JAV ji buvo vėl atkurta 1951 spalių 21 Chicagoje ir pavadinta: **Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės Birutės Karių Šeimų Moterų Draugija.**

Draugijos skyrių yra beveik kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje. Vienas tokių, gyvavimo dešimtmetį švenčias, yra Y. skyrius.

1963 gegužės 18 N.Y. buvo sudarytas skyriui steigti laikinasis organizacinis komitetas, kurį sudarė: M. Bulvičienė, H. Kirkylienė, M. Klivečkienė, M. Noakienė, V. Rūtenienė, L. Sperauskienė, T. Šlepetienė, K. Šventoraitienė, M. Tomienė ir L. Vilkutaitienė.

Tų pačių metų gegužės 29 komitetas sušaukė D.L.K. Birutės N. Y. skyriaus steigiamąjį susirinkimą. Susirinkimui pirmininkavo Valerija Butkienė, sekretoriavo Elena Purelienė.

Į pirmąją D.L.K. Birutės N.Y. skyriaus valdybą, slaptu balsavimu, buvo išrinktos: L. Spirauskienė — pirmininkė, T. Šlepetienė — vicepirmininkė, M. Klivečkienė — sekretorė, E. Purelienė ir M. Bulvičienė —kultūros reikalam vadovės ir K. Klimavičienė — iždininkė.

N. Y. birutininkės be eilinių susirinkimų bei bendravimo savo tarpe yra per šį dešimtmetį daugely kartų išėjusios viešumon reikšmingais ir patraukliais renginiais:

1964 kovo 26 suruošė advokatės, teisių daktarės **Marijos Švelkauskienės** paskaitą aktualiais teisiniais klausimais Carnegie Endowment International Center patalpose.

1967 kovo 5 **Moterų dailininkių parodą,** kurioje dalyvavo su savo darbais 18 dailininkių — tose pačiose patalpose.

1969 kovo 6-7 Kolumbo Vyčių salėje Woodhaven suruošė dabartinio N. Y. dail. S-gos pirmininko **dail. Albino Elskaus** kūrinių parodą.

1972 gruodžio 9-10 **Sofijos Kačinskienės** mezginių parodą N. Y. Kultūros Židinyje.

Be to, jos nuolatos talkino N. Y. ramovėnam, ruošiant kariuomenės šventes, mirusiųjų karių kapų lankymo dienomis ir kitomis progomis. Birutininkės beveik visos be išimties yra ir kitų veiklių ir lietuviškame gyvenime reikšmingų moterų organizacijų narės ir talkininkės.

Š. m. birželio 2 Kultūros Židinyje ruošia savo veiklos dešimtmečio minėjimą. Programoje dešimtmečio proga **dr. Aldonos Šlepetytės-Janačienės** pritaikytas žodis, vaišės ir pabendravimas.

Dabartinę valdybą sudaro: M. Klivečkienė — pirmininkė, M. Bulvičienė — vicepirmininkė, V. Rūtenienė — sekretorė, E. Liaukuvienė — iždininkė ir T. Šlepetienė — valdybos narė.

Sveikinant šia proga mielas birutininkes, tenka palinkėti sėkmingos veiklos ir ateityje ir ypač imtis purenti mūsų apleistus ir gal jau pamirštus kultūrinius dirvonus . . .

Šia proga derėtų visiem lietuviam, ypač newyorkiečiam į ruošiamąją dešimtmečio šventę atsilankyti, pasisvečiuoti ir tuo pačiu pagerbti dešimtmečio jubiliatą — D.L.K. Birutės N.Y. skyrių.

(ar)

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia dalyvauti ruošiamame

PAVASARIO BALIUJE

š. m. birželio (June) 9, šeštadienį, 7:30 val. vak.
Knights of Columbus salėj,
616 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Įėjimo (door prize) laimėjimas, šokių kontestas, loterija, šilta vakarienė, butelis gėrimo ant kiekvieno stalo, geras orkestras.

Auka 11 dol. asmeniui

Stalus užsakyti pas Moterų Vienybės nares arba skambinti E. Andriušienei VI 7-4477.

Laukiame!

Moterų Vienybė

● KULTŪROS ŽIDINIO statybos darbai artėja prie pabaigos.

—○ Kontraktoriui sumokėti dar trūksta 150,000 dol.

—○ Prašome skubios ir nuoširdžios pagalbos!

—○ Kultūros Židinio atidarymo proga išleidžiamas leidinys, kuriame norima tiksliai atžymėti visi Kultūros Židinio statytojai.

Maloniai prašome užpildyti Jum prisiųsto informacinio leidinėlio atkarpą ir su savo solidarumo auka grąžinti:

Franciscan Fathers Building Fund
680 Bushwick Ave.
Brooklyn, N. Y., 11221